

ምዕራፍ 10

1. ወንድሞች ሆይ፤ የልቤ በጎ ፈቃድና ስለ እስራኤል ወደ እግዚአብሔር ልመናዬ እንዲድኑ ነው። 2. በእውቀት አይቅኑ እንጂ ለእግዚአብሔር እንዲቀኑ እመሰክርላችኋለሁና። 3. የእግዚአብሔርን ጽድቅ ሳያውቁ የራሳቸውንም ጽድቅ ሊያቆሙ ሲፈልጉ፤ ለእግዚአብሔር ጽድቅ አልተገዙም። 4. የሚያምኑ ሁሉ ይጻፍቁ ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነውና።

5. ሙሴ ከሕግ የሆነውን ጽድቅ የሚያደርገው ሰው በእርሱ በሕይወት እንዲኖር ጽርአልና። 6. ከእምነት የሆነ ጽድቅ ግን እንዲህ ይላል፡- በልብህ፡- ማን ወደ ሰማይ ይወጣል? አትበል፤ 7. ይህ ክርስቶስን ለማውረድ ነው! ወይም፡- በልብህ፡- ወደ ጥልቁ ማን ይወርዳል? አትበል፤ ይህ ክርስቶስን ከሙታን ለማውጣት ነው። 8. ነገር ግን ምን ይላል? በአፍህ በልብህም ሆኖ ቃሉ ተርበልሃል፤ ይህም የምንሰብከው የእምነት ቃል ነው። 9. ኢየሱስ ጌታ እንደ ሆነ በአፍህ ብትመሰክር እግዚአብሔርም ከሙታን እንዳነሣው በልብህ ብታምን ትድናለህና! 10. ሰው በልቡ አምኖ ይጻፍቃልና በአፉም መስክሮ ይድናልና። 11. መጽሐፍ፡- በእርሱ የሚያምን ሁሉ አያፍርም ይላልና። በአይሁዳዊና በግሪክ ሰው መካከል ልዩነት የለምና! 12. አንዱ ጌታ የሁሉ ጌታ ነውና፤ ለሚጠሩትም ሁሉ ባለ ጠጋ ነው! 13. የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናል።

14. እንግዲህ ያላመኑበትን እንዴት አድርገው ይጠሩታል? ባለሰሙትስ እንዴት ያምናሉ? ያለ ሰዓዚስ እንዴት ይሰማሉ? 15. መልካሙን የምሥራች የሚያወሩ እግሮቻቸው እንዴት ያማሩ ናቸው ተብሎ እንደ ተጻፈ ካልተላኩ እንዴት ይሰብካሉ? 16. ነገር ግን ሁሉ ለምሥራቹ ቃል አልታዘዙም። ኢሳይያስ፡- ጌታ ሆይ፤ ምስክርነታችንን ማን አመነ? ብሎአልና። 17. እንግዲያስ እምነት ከመስማት ነው መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው።

18. ዳሩ ግን፡- ባይሰሙ ነው ወይ? እላለሁ። በእውነት፡-

ድምፃቸው በምድር ሁሉ ላይ ቃላቸውም እስከ ዓለም ዳርቻ ወጣ።

19. ነገር ግን፡- እስራኤል ባያውቁ ነው ወይ? እላለሁ። ሙሴ አስቀድሞ፡-

እኔ ሕዝብ በማይሆነው አስቀናችኋለሁ በማያስተውልም ሕዝብ አስቂጣችኋለሁ

20. ብሎአል። ኢሳይያስም ደፍሮ፡-

ላልፈለጉኝ ተገኘሁ፤ ላልጠየቁኝም ተገለጥሁ

21. አለ። ስለ እስራኤል ግን፡- ቀኑን ሁሉ ወደማይታዘዝና ወደ ሚቃውም ሕዝብ እጆቼን ዘረጋሁ ይላል።

ምዕራፍ አሥር

ምዕ.10 የእስራኤል እንቢታ ምዕራፍ ነው። ሐዋርያው እስራኤል የእግዚአብሔርን ተስፋ ቃል ያልወረሰበትን ምክንያት ሲመረምር፣ የእግዚአብሔር እውነት የተነካ መስሎ ስለታየ በምዕ.9 ላይ የእግዚአብሔርን ወገን የግድ አበረታ። እዚህ ላይ ግን ወደ ሰው ወገን ዞሮ «እስራኤል ያልዳኑበት ምክንያት ስላላመኑ ነው» ይላል። እግዚአብሔር በማይነገር ፍቅር ቆሞ ደጋግሞ ሲጠራቸው እስራኤል በገዛ ፈቃዳቸው «እንቢ! አንሰማም!» አሉ። ጥፋቱ የእግዚአብሔር ሳይሆን የእስራኤል ነው።

ምዕ.9 እና ምዕ.10 እንደ አንድ ሳንቲም ሁለት ገጽታዎች ናቸው። በአንዱ ፊት የአገባላ ገጽ (መልክ) ይታያል፤ ይህም ምዕ.9 ነው። በሁለተኛው ፊት የአገሪቱ የኤኮኖሚ መሠረት የሆነው ግብርና ወይም ገበሬው ከነበረዎቹ የሚያሳይ ምሥል ይታያል፤ ይህም ምዕ.10 ነው። «ሁለቱ ፊቶች አይሰማውምና አንቀበለውም» ሳንል ገንዘቡን እንዳለ ተቀብለን ብንጠቀምበት ይሻላል! በሮሜ ምዕ.9 እና ም.10 ዘንድ እንደዚሁ ነው። በአንዱ ምዕራፍ ላይ «እግዚአብሔር አልመረጣቸውምና መዳን አልቻሉም» ሲባል፣ በሁለተኛው ላይ «እስራኤል በገዛ ፈቃዳቸው ለሁላቸው ለደረሰ ጥሪ እንቢ አሉ» ተብሎአልና፣ «አይሰማማምና የማይቻል ነገር ነው» እግዚአብሔር ከዕለታት አንድ ቀን ይተረጉምልናል» ብለን ሁለቱን ብንቀበል የተሻለ ዘዴ ነው።

በምዕ.10 የእግዚአብሔር ደኅንነት ለሁሉ እንደ ሆነ ተረጋግጦአል። እግዚአብሔር ለሁሉ ሲያዘጋጀው ሁሉንም ሲጠራ ለሰው ፊት አድልቶ አሕዛብን እንደመረጠና እስራኤልን እንደጣለ ሳይሆን፣ ከሁሉ አስቀድመው ተወዳጆቹ እስራኤል እንዲሰሙ አደረገ፡ (ማቴ.10:5-6፤ ዮሐ.11:19፤ ዮሐ.13:42-46)። ደኅንነት በእግዚአብሔር ምርጫ ብቻ ከሆነ እስራኤል ያለ ጥርጥር በዳኑ ነበር፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ምርጫ ብቻ ሳይሆን አስፈላጊው እስራኤል የእግዚአብሔር ጽድቅ የሆነውን ኢየሱስን ደግሞ እንዲቀበሉ ነበር። ለዚህም እስራኤል በገዛ ፈቃዳቸው እንቢ አሉ። ዶሮ ጫጮቶችን ከከንፍቸዋ በታች እንደምትሰበሰብ ጌታችን ኢየሱስ ከርስቶስ ልጆቻቸውን ይሰበሰብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደደ! እነርሱ ግን አልወደዱም፣ (ማቴ.23:37)። ከፍቅሩ ከናፍቆቱም ብዛት የተነሣ መርጦአቸው ለነበሩት ለተወዳጆች ለእስራኤል ቀላል አደረገላቸው እነርሱ ግን አልፈቀዱም፣ (ዮሐ.5:40)። «አልመረጣቸውም» ይባላል? ሉረ! ቀኑን ሁሉ እጆቹን ዘርግቶ ነበር እንጂ! (10:21)። የለም፣ እስራኤል በገዛ

ፈቃዳቸው እልከኞች ሆነዋል እንጂ እግዚአብሔር የጣላቸው አይደለም። ገናም አልጣላቸውም! (ምዕ.11።) በዘላለም ፍቅር ወድዶአቸዋልና፡ (ኤር.31፡3)።

ቁ.1-4፡- ጳውሎስ ወደ አሕዛብ ዘወር ብሎ ስለነበር ብዙዎች እስራኤል ወገኑን አይሁዶችን ፈጽሞ የጣላቸው መሰላቸው፤ (የሐዋ.13፡46፤ 18፡6፤ 21፡21 27-28) ይህ ግን እውነት አለመሆኑን ሐዋርያው እንደገና በዚህ አንቀጽ ይገልጣል። መጥላት ይቅርና የልቡ ፈቃድ የማያቋርጥ ልመናውም ስለ መዳናቸው ነው። በተለይ ያሳዘነው፤ ሕዝቡ ለእግዚአብሔር እውነተኛ ቅንዓት ሲኖራቸውና ጽድቅን ለማግኘት ሲመኙ፤ መንገዱን ስለተሳሳቱ ነው። በበረሃ ከአጠገባቸው ብዙ ውኃ እያለ በውኃ ጥም እየሞቱ፤ በሌላ መንገድ እንደሚንከራተቱ ሰዎች መሰለው የእግዚአብሔር ጽድቅ በአጠገባቸው እያለ የራሳቸውን ሊያቆሙ ይፈልጉ ነበር። በተሳሳተ መንገድ ተንከራትተዋል ማለት ነው። እግዚአብሔር በታላቅ ዋጋ ጽድቅን ገዝቶ በቅርቡ ሲያስቀምጥ እስራኤል የእግዚአብሔርን ጽድቅ ንቀው ራሳቸውን ለማጽደቅ ሲሉ የቀረበውን ትተው ወደ ራቀው ለመድረስ ተጣጣሩ። ይህንም ሲያደርጉ የተገኘባቸው ጥፋት ሁለት ነው፡- 1ኛ፤ ጽድቅ የሚገኝበትን መንገድ ተሳሳቱ። 2ኛ፤ ለእግዚአብሔር ጽድቅ ለመገዛት አልፈቀዱም። ጽድቅ በእምነት ነውና የሚያምኑ ሁሉ ይጸድቁ ዘንድ ሕግ (አሪት) የአሪት ግብ የሥዕሉም ፍጻሜ ወደ ሆነው ወደ ክርስቶስ መርቶአል፤ (ገላ.3፡24)። እስራኤል ግን በክርስቶስ ተሰናክለው የአሪት ፍጻሜ እርሱ እንደሆነ ሳይገነዘቡ ቀሩ፤ እግዚአብሔርም ላደራጀላቸው ጽድቅ ተገዝተው እንዲያው በእምነት ለመቀበል ጠልተው ጽድቅን በሥራቸው፤ እንደ ደመወዝ፤ ለማግኘት አሰቡ። አሳሳቸው ሳይሳካላቸው ቀረ።

ማስገንዘቢያ፡- እነዚያን እስራኤላውያን የሚመስሉቸው ስንትና ስንት ሰዎች ዘሬ አሉ! ለእግዚአብሔር እውነተኛ ቅንዓት አላቸው፤ ጽድቅንም ለማግኘት ዓይነተኛ የሕይወታቸው ጉዳይ ነው፤ መንገዱን ግን ተሳሳቱ፤ ይህም በውጭ አገር ብቻ ሳይሆን በክርስቲያን አገሮች ውስጥ ነው። ልብ ቅን ሆነው የሃይማኖትን ነገር እጅግ የሚያከብሩ ሲሆኑ ዕውቀት ስለ ጎደላቸው መንገዱን ተሳሳቱ። ጽድቅ በአጠገባቸው ሳለ ወዲያ ያለ ይመስላቸዋልና እሳይ እንዳልነው ሁሉ በአጠገባቸው እውነተኛ ውኃ ሳለ የበረሃውን ውኃ እየተከታተሉ ሄደው ከባለ ወደ ባለ እንደሚጠፉ ሰዎች መሰሉ። በሥራቸው የሚገኝ እየመሰላቸው እንዲያው በእምነት ሊቀበሉት እንደሚችሉ አልተረዱም።

ቅንዓታቸውሳ? የሃይማኖትን ነገር ማክበራቸውሳ? ያድናቸዋልን? ይህማ ከሆነ እስራኤል በዳኑ ነበር! ጳውሎስ ግን ያዘነበት ባለመዳናቸው አልነበረምን? የለም፤ ለእግዚአብሔር መቅናት ሃይማኖትንም ማክበር፤ ምንም የተመሰገነ ቢሆን፤ ሰው በተሳሳተ መንገድ ከሄደ አይድንም። እነዚያ ውኃ ፈላጊዎች ድነዋልን? አልዳኑም! እውነተኛውን መንገድ አስተውሉ፤ ለተመለከተው ምልክት ታዝዙ፤ መሄድ ብቻ

ያድናል፡ (ዮሐ.14:6)። ሰው በስሕተቱ ምንም ቢበረታ ወደ እውነት ለመድረስ ከቶ አይችልም።

ቍ.5-13:- «የሚያምኑ ሁሉ ይጻፉ ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው» ለተባለው ቃል ጳውሎስ አሁን የመጽሐፍ ቅዱስን ምስክርነት ሊያቀርብ ይፈልጋል። ሙሴ ከሕግ ስለ ሆነው ጽድቅ ሲናገር «የሚያደርገው ሰው በእርሱ በሕይወት ይኖራል» ብሎ እንደ ተናገረ እርግጥ ነው። ቢሆንም፡ ከእምነት የሆነ ጽድቅ ደግሞ በሙሴ አፍ ስለ ራሱ መስክሮአል፡ (ዘዳግ.30:11-14)። ሙሴ የኦሪትን አለመፈጸም የእስራኤልንም መበተን ካስታወቀ በኋላ (ዘዳግ.29:1፤25፤28) በሞአብ ምድር ሳለ ስለ አንድ ተጨማሪ ኪዳን ተናገረ። ቀጥሎም ስለዚያች አዲስ ትእዛዝ ሲናገር የተሰወረች የራቀችም አለመሆንንም ለማስረዳት ብሎ «በሰማይ አይደለችም፤ ማነው ለእኛ ወደ ሰማይ ወጥቶ እርስዋን የሚያመጣልን፤ ከባሕርም በማዶ አይደለችም፤ ማነው ለእኛ ባሕሩን የሚሻገር እርስዋንን የሚያመጣልን፤ ትል ዘንድ፡ ነገር ግን ነገሩ ለአንተ እጅግ የቀረበ ነው በአፍህ በልብህም» ብሎ ተናገረ፡ (ዘዳግ.30:11-14)። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ አሁን «ይህን የተናገረው ስለ ራሱ የሚመሰክር ከእምነት የሆነው ጽድቅ ነው እንጂ ሙሴ በእውነት ስለ ኦሪት ሲናገር አይደለም» ይላል። ቃሉን ከዚህ እንደሚከተለው ይተረጎምልናል። «ማን ወደ ሰማይ ይወጣል?» የተባለው፡ «ይህ እኮ፡ ክርስቶስን ለማውረድ ማለት ነውና ስለ ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም መምጣት ይናገራል» ይላል፡ (ቍ.6)። «ወደ ጥልቁ ማን ይወርዳል?» የተባለው ደግሞ፡ «ይህስ ክርስቶስን ከሙታን ለማውጣት ማለት ነውና ስለ ክርስቶስ ከሙታን መነሣቱን ይናገራል» ይላል፡ (ቍ.7)። «በአፍህ በልብህም ሆኖ ቃሉ ቀርቦልሃል» የተባለው፡ «ይህ ደግሞ የምንሰብከው የእምነት (የወንጌል) ቃል ነው» ይላል፡ (ቍ.8)። «በአፍህ በልብህ» የተባለበት፡ ሰው በእምነት የሆነውን ጽድቅ የሚቀበልበት በእነዚህ በሁለቱ ነገሮች ነውና። በአፋችን ለዚያ ለመጀመሪያው ነገር፡ እርሱም ክርስቶስ ጌታ ለመሆን ወደ ዓለም ለመምጣቱ፡ ብንመሰክር፤ በልባችንም በዚያ በሁለተኛው ነገር ደግሞ፡ እርሱም ክርስቶስ ከሙታን በመነሣቱ፡ ብናምን እንድናለን። ምክንያቱም፡ ጽድቅ በእምነት ነውና ሰው በአእምሮው ብቻ ሳይሆን በልቡ ቢያምን ይጻፍቃል፤ በአፋም ደግሞ ሲመሰክር የመዳንን ሙላት ያገኛል። መመስከርን የሚመሰክርበት፡ በልቡ ያመነ ሰው በአፋ ለመዳኑ መመስከር እንደማያፍር ስለታሰበና ስለተጻፈ ነው። ሰው በእውነት ካመነ ይመሰክራል ማለት ነው። «ሁሉ» የተባለ ቃል የተጨመረበት ምክንያት (ቍ.11) በአይሁድና በግሪክ መካከል ልዩነት ስለሌለ ነው። ከተመረጡት የእግዚአብሔር ሕዝብም ቢሆኑ ከሌላም ወገን ቢሆኑ፡ ሁለቱም የሚድኑበት በአንድ መንገድ ነው። ኢየሱስ የሁሉ፡ የተመረጡትና ያልተመረጡት፡ ጌታ ነው፤ በእምነትም ለሚጠሩት ሁሉ፡ ከእስራኤልም ቢሆኑ ከአሕዛብም፡ ባለ ጠጋ ነው። ይህንም የሚያጸና «የጌታ ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናል» የሚል የነቢዩ የኢዮኤል ቃል ነው፡ (ኢዩ.2:32)።

እንግዲህ ደኅንነት ለተመረጡት ለጥቂቶች ሰዎች ብቻ ሳይሆን ለሁሉ ነው፤ ሁሉም የሚያገኙት በአንድ መንገድ፤ እርሱም የጌታን ስም በእምነት በመጥራት ነው።

ማስገንዘቢያ፡- እላይ ከተጻፈው 3 ነገሮችን እናስተውል፡-

1ኛ. በልብ ማመን ያስፈልጋል፤ (ቍ.9)። እምነት ማለት በልብ ማመን ማለት ነው እንጂ የራስና የእምሮ ዕውቀት ብቻ አይደለም። ኢየሱስ ከሰማየ ሰማያት ወርዶ፤ ከቅድስት ድንግል ማርያም ተወልዶ፤ ተመላልሶ ተአምራትን እንደሠራ፤ እንደተገረፈና እንደተሰቀለ ማወቅና ነገሩ ሁሉ እውነት እንደሆነ ማመን ብቻ አይደለም። ይህንን ሁሉ አጋንንት ያምናሉ፤ (ያዕ.2፡19)። ይሁንና እምነታቸው የልብ አይደለምና በማመናቸው አይድኑም። የሚያድን እምነት ነገሩ እውነት እንደሆነ ማመን ብቻ ሳይሆን በአንድ ሰው፤ እርሱም በኢየሱስ፤ ማመን ነው። ኢየሱስ የእኔ መድኃኒት ሆኖ እርሱ እንዳዳነኝ ማመን ነው።

2ኛ. በእምነት መጥራት ያስፈልጋል፤ (ቍ.12-13)። «አቤቱ አቤቱ» ብሎ ስሙን መድገም ብቻ አይደለም። «ኢየሱስ» ማለት «የእግዚአብሔር መድኃኒት» ማለት ነውና በመድኃኒትነቱ አምኖ «አድነኝ!» ብሎ መጥራት ያስፈልጋል። ሰው ይድን ዘንድ በልቡ ማመን በእምነትም መጥራት ያስፈልገዋል።

3ኛ. በአፍ መመስከር ያስፈልጋል፤ (ቍ.10-11)። «ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃል» ተብሎ ከተነገረ በኋላ «በአፉም መስከሮ ይድናል» ስለ ተባለ በመጽደቅና በመዳን መካከል ልዩነት ያለ ይመስላል። በአፉ ያልመሰከረ ሰው አልዳነም ማለትነውን? አይደለም! መልእክቱ በሞላ ደኅንነት በእምነት ብቻ እንደሆነ ያስተምራል። ዳሩ ግን የጸደቀ ሰው በአፉ ካልመሰከረ የመዳኑን ጣዕም፤ ደስታውን ኃይሉን አለኝታውንም፤ አያውቅም ማለት ነው። በመዳኑ ላይ አንዳችን ነገር በሥራው እንደሚጨምር ማለት አይደለም፤ ካልመሰከረ ግን የመዳኑን ጽናት አያውቅም ማለት ነው።

ቍ.14-21፡- ደኅንነት ለሰው ሁሉ ከሆነ፤ የሚገኝበትም የጌታን ስም በእምነት በመጥራት ከሆነ፤ ሰው ሁሉ ይጠራ ዘንድ ያን ስም እንዲያውቅና እንዲያምንበት ያስፈልጋል። ይህስ ከሆነ፤ ወደ ሰው ሁሉ ዘንድ፤ እርሱም ማለት ወደ እስራኤል ወደ አሕዛብም ደግሞ፤ ሐዋርያት እንዲላኩ የግዴታ ነገር ነው። ጳውሎስ ወደ አሕዛብ ዘንድ ስለሄደ እስራኤል ጠልተውት ነበር፤ የሄደ ግን በግዴታና በእግዚአብሔር ትእዛዝ ነው። ይህም አስፈላጊ እንደ ሆነ የሚመሰክር የእስራኤል መጽሐፍ ነው! (ኢሳ.52፡7)። ይድኑ ዘንድ ግን እንዲሰሙና እንዲያምኑ አስፈላጊ ነበር። መስማትማ እስራኤል ሰምተዋል፤ ለማመን ግን አልፈቀዱም። እግዚአብሔር በእርሱ ወገን በኩል አስፈላጊ የሆነውን ሁሉ ሐዋርያትን ልኮ በማስታወቅ ፈጽሞ ነበር፤ እስራኤል በማመን ግን በእነርሱ ወገን የነበረውን አልፈጸሙም። በቍ.3 ላይ

እስራኤል «አልታዘዙም» ተብሎ እንደነበረ እንዲሁ በቀ.16 ላይ «አልታዘዙም» ተብሎአል፤ ሁለቱም ቃላት እነርሱን የሚመለከቱ እንደሆነ ያመለክታል። ስምተው ነበር። ስምተው ሲያበቁ በገዛ ራሳቸው ፈቃድ ቃሉን ተቃውሞ ለመታዘዝም እንቢ አሉ። ከዚህም ደግሞ ነቢዩ ኢሳይያስ አስጠንቅቆአቸው ነበር፡ (ኢሳ.53:1)። አመካኝተው «አልሰማንም» ይላሉን? መጽሐፋቸው ይመሰክርባቸዋል። እግዚአብሔርን ማወቅ በሰማይ እና በምድር ካሉ ፍጥረቶች ለሰው ሁሉ ተወርቶአል ብሎ ቅዱስ ዳዊት እንደ ተናገረ (መዝ.18:4)፤ እንዲሁ የጌታን ስም ማወቅ በወንጌል ያለ በሐዋርያት እንደበት በሁሉ ዘንድ ተወርቶ ለሰው ሁሉ ደርሶአል።

አሕዛብ እንደሚተኩ እስራኤል አላወቁምን? ታላቅ መሪአቸው ሙሴ፤ ታላቅም ነቢያቸው ኢሳይያስ፤ ሁለቱም አጣርተው ነግረዋቸው ነበር። ኢሳይያስም ለጌታ ቃል አለመታዘዛቸውንና መቃወማቸውን በግልጽ ነገራቸው። ከፈቀዱ በዳኑ ነበር። አልፈቀዱምና ቀረባቸው።

ማስገንዘቢያ፡- በዚህ ምዕራፍ ስለ እስራኤል እንደተነገረው ሁሉ እንደዚሁ በእኛ ዘንድ ነው። እግዚአብሔር በምሕረቱ ባለ ጠጋ ስለሆነ፤ ሁሉም ወደ ንስሐ እንዲደርስ እንጂ ማንም እንዳይጠፋ ስለሚወድ (ኤፌ.2:4፤ 2ኛኢጥ.3:9) ወንጌል ወደ እኛ ዘንድ እንዲደርስ አድርጎአል። ልንቀበለው እንፈቅዳለንን? በእርሱ በኩል እግዚአብሔር መረጠን እጆቹንም ዘረጋ፤ አሁን በእኛ በኩል በጌታ ስም በእምነት ለመጥራት ዝግጁዎች ነንን? የጌታን ስም መጥራት አለመጥራትም የገዛ ራሳችን ፈቃድ ነገር ነው። ብንጠራ እንድናለን፤ ሳንጠራ ብንቀር ግን ጥፋቱ የእግዚአብሔር ሳይሆን የእኛ ነውና ደማችን በራሳችን ላይ ነው፡ (ሕዝ.33:4-5፤ የሐዋ.18:6፤ የሐዋ.20:26-27)።

ቀ.14 የዛሬዬቱ ቤተ ክርስቲያን በጣም መመልከት የሚገባት ቊጥር ነው። በዚህ ቊጥር ሰውን ለመላክ የቤተ ክርስቲያን አላፊነት፤ ለመሄድም የእያንዳንዱ ክርስቲያን አላፊነት፤ እንደሆነ እናያለን።

ሰው የሚድንበት የጌታን ስም በእምነት በመጥራት ከሆነ፤ ለመጥራት እንዲችል ማመን፤ ማመንም እንዲችል መስማት፤ መስማትም እንዲችል ሰባኪዎች እንዲላኩለት ያስፈልጋል። ቤተ ክርስቲያን ባትልክ፤ ክርስቲያንም ባይሄድ፤ የአገሩ ሰዎች እንደምን መዳን ይችላሉ? ሰባኪዎችን መላክ ዓይነተኛ የቤተ ክርስቲያን ሥራ ነው። ሰባኪዎችን የማትልክ ማንኛዬቱም ቤተ ክርስቲያን ሁሉ የማትሰፋፋ፤ እንዲያውም የምትሞት ቤተ ክርስቲያን ናት።

እግዚአብሔር በነቢዩ በኢሳይያስ አፍ «መልካሙን የምሥራች የሚያወሩ እግሮቻቸው ያማሩ ናቸው» ብሎአልና (ኢሳ.52:7)። መላክ መሄድም የማያምር ወይም የማይገባ ወይም የሚያሳፍር ነገር እንደሆነ ቤተ ክርስቲያንም ብትሆን ክርስቲያንም ቢሆን አያስቡ። የሄደም ሰው ሳይታከት ሳይደክምም እግዚአብሔር

በእርምጃው ሁሉ ደስ እንደሚሰኝ በማሰብ ይበርታ። ሁሉ እንዲሰሙ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነውና (ማር.16:15) ሁሉ ባይታዘዙ እንኳ ምን ጊዜም ሰው እንዲሄድ ያስፈልጋል፤ (ሕዝ.2፤1-8)።

ክርስቲያን ሁሉ በቀ.16 «እንዴት? እንዴት? እንዴት?» በተባሉት ቃላቶች፤ በተለይ ደግሞ በሐዋ.8:31 ላይ በተጻፈው ጥያቄ፤ በብርቱ ያሰብ። የምሥራችን ለማውራት ተጠርቶ ችል ወይም እንቢ ለሚለው ሰው ወዮለት! እግዚአብሔር «ማንን እልካለሁ? ማንስ ይሄድልናል?» ብሎ ላቀረበው ጥያቄ የእያንዳንዱ ክርስቲያን መልስ በኢሳ.6:8 ላይ እንደ ተባለው «እነሆኝ፤ እኔን ላክ!» የሚል ይሁን።

«ሂድ ንገር!» ለተባለው ትእዛዝ (ሕዝ.3:1-11) «ከሰማይ የታየኝን ራእይ እንቢ አላልሁም» የሚል የሐዋርያው የጳውሎስ ምስክርነት የራሳችን ደግሞ ይሁን፤ (የሐዋ.26:16-19)።

የሐዋ.8:31:- «የኢትዮጵያ ንግሥት አሣኸ:-

የሚመራኝ ሳይኖር ይህ እንዴት ይቻለኛል? አለው።

ምዕራፍ 11

1. እንግዲህ፡- እግዚአብሔር ሕዝቡን ጣላቸውን? እላለሁ። አይደለም፤ እኔ ደግሞ አስራኤላዊና ከአብርሃም ዘር ከብንያምም ወገን ነኝና። 2. እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን ሕዝብ አልጣላቸውም። መጽሐፍ ስለ ኤልያስ በተጻፈው የሚለውን፤ 3. በእግዚአብሔር ፊት እስራኤልን እንዴት እንደሚከስ፤ አታውቁምን? ጌታ ሆይ፤ ሃቢያትህን እንዴት ገደሉ መሠዊያዎችህንም አፈረሱ እኔም ብቻዬን ቀረሁ ነፍሴንም ይሹክታል። 4. ነገር ግን አምላካዊ መልስ ምን አለው? ለበዓል ያልሰገዱትን ሰባት ሺህ ሰዎች ለእኔ አስቀርቼአለሁ። 5. እንደዚሁም በአሁን ዘመን ደግሞ በጸጋ የተመረጡ ቅሬታዎች አሉ። 6. በጸጋ ከሆነ ግን ከሥራ መሆኑ ቀርቶአል፤ ጸጋ ያለዚያ ጸጋ መሆኑ ቀርቶአል።

7. እንግዲህ ምንድር ነው? እስራኤል የሚፈልጉትን አላገኙትም፤ 8. የተመረጡት ግን አገኙት፤ ሌሎችም ደነዘዙ፤ እንዲሁም፡- ዓይኖቻቸው እንዳያዩ ጆርቻቸውም እንዳይሰሙ እግዚአብሔር የእንቅልፍ መንፈስን እስከ ዛሬ ድረስ ሰጣቸው ተብሎ ተጽፎአል። 9. ዳዊትም፡-

10. ግዕዳቸው ወጥመድና አሸከላ ግሰናከያም ፍዳም ይሁንባቸው፤ ዓይኖቻቸው እንዳያዩ ይጨልሙ፤ ጀርባቸውንም ዘወትር አጉብጥ

ብሎአል።

11. እንግዲህ፡- የተሰናከሉ እስኪወድቁ ድረስ ነውን? እላለሁ። አይደለም፤ ነገር ግን እነርሱን ያስቀናቸው ዘንድ በእነርሱ በደል መዳን ለአሕዛብ ሆነ። 12. ዱሩ ግን በደላቸው ለዓለም ባለ ጠገነት፤ መሸነፋቸውም ለአሕዛብ ባለ ጠገነት ከሆነ፤ ይልቁንስ መሙላታቸው እንዴት ይሆን?

13.14. ለእናንተም ለአሕዛብ እናገራለሁ። እኔ የአሕዛብ ሐዋርያ በሆንሁ መጠን ሥጋዬ የሆኑትን አስቀናቼ ምናልባት ከእነርሱ አንዳንዱን አድን እንደ ሆነ እገልግሎቱን አከብራለሁ። 15. የእነርሱ መጣል ለዓለም መታረቅ ከሆነ ከሙታን ከሚመጣ ሕይወት በቀር መመለሳቸው ምን ይሆን? 16. በኩራቱም ቅዱስ ከሆነ ቡሆው ደግሞ ቅዱስ ነው፤ ሥሩም ቅዱስ ከሆነ ቅርንጫፎቹ ደግሞ ቅዱሳን ናቸው።

17. ነገር ግን ከቅርንጫፍች አንዳንዱ ቢሰበሩ አንተም የበረሀ ወይራ የሆንህ በመካከላቸው ገብተህ ከእነርሱ ጋር የወይራ ዘይት ከሚወጣው ሥር ተካፋይ ከሆንህ፤ ከቅርንጫፍች ላይ አትመካ፤ 18. ብትመካባቸው ግን ሥሩ አንተን ይሸከምሃል እንጂ ሥሩን የምትሸከም አንተ አይደለህም። 19. እንግዲህ፡- እኔ እንድገባ ቅርንጫፍች ተሰበሩ ትል ይሆናል። 20. መልካም፤ እነርሱ ከአለግመን የተነሣ ተሰበሩ አንተም ከእምነት የተነሣ ቆመሃል። 21. ፍራ እንጂ የትዕቢትን ነገር አታስብ። እግዚአብሔር እንደ ተፈጠሩት ለነበሩት ቅርንጫፍች የራራላቸው ካልሆነ ለአንተ ደግሞ አይራራልህምና። 22. እንግዲህ የእግዚአብሔርን ቸርነትና ጭከና

ተመልከት፤ ጭከናው በወደቁት ላይ ነው፤ በቸርነቱ ግን ጸንተህ ብትኖር የእግዚአብሔር ቸርነት በአንተ ላይ ነው፤ ያለዚያ አንተ ደግሞ ትቂረጣለህ። 23. እነዚያም ደግሞ በአለማመናቸው ጸንተው ባይኖሩ በዛቴ ውስጥ ይገባሉ፤ እግዚአብሔር መልሶ ሊያገባቸው ይችላልና። 24. አንተ በፍጥረቱ የበረሀ ከነበረ ወይራ ተቂርጦህ እንደ ፍጥረትህ ሳትሆን በመልካም ወይራ ከገባህ፤ ይልቅን እነዚያ በፍጥረታቸው ያሉት ቅርንጫፎች በራሳቸው ወይራ እንዴት አይገቡም?

25. ወንድሞች ሆይ፤ ልባሞች የሆናችሁ እንዳይመስላችሁ ይህን ምሥጢር ታውቁ ዘንድ እወዳለሁ፤ የአሕዛብ ሙሉት እስኪገባ ድረስ ድንዛዜ በእስራኤል በአንዳንድ በኩል ሆነባቸው፤ እንደዚሁም እስራኤል ሁሉ ይድናል፤ 26. እንዲህ ተብሎ እንደ ተጻፈ፡-

27. መድኃኒት ከጽዮን ይወጣል ከያዕቆብም ኃጢአተኝነትን ያስወግዳል።
ኃጢአታቸውንም ስወስድላቸው ከእነርሱ ጋር የምገባው ኪዳን ይህ ነው።

28. በወንጌልስ በኩል ስለ እናንተ ጠላቶች ናቸው፤ በምርጫ በኩል ግን ስለ አባቶች ተወዳጆች ናቸው፤ 29. እግዚአብሔር በጸጋው ስጦታና በመጥራቱ አይጸደትምና። 30. እናንተም ቀድሞ ለእግዚአብሔር እንዳልታዘዛችሁ፤ አሁን ግን ከአለመታዘዛቸው የተነሣ ምሕረት እንዳገኛችሁ፤ 31. እንዲሁ በተማራችሁበት ምሕረት እነርሱ ደግሞ ምሕረትን ያገኙ ዘንድ እነዚህ ደግሞ አሁን አልታዘዙም። 32. እግዚአብሔር ሁሉን ይምር ዘንድ ሁሉን በአለመታዘዝ ዘግቶታልና።

33. የእግዚአብሔር ባለ ጠገንነትና ጥበብ እውቀቱም እንዴት ጥልቅ ነው፤ ፍርዱ እንዴት የማይመረመር ነው፤ ለመንገዱም ፍለጋ የለውም።

34. የጌታን ልብ ያወቀው ማን ነው? ወይስ አማካሪው ማን ነበር 35. ወይስ ብድራቱን ይመልስ ዘንድ ለእርሱ አስቀድሞ የሰጠው ማን ነው?

36. ሁሉ ከእርሱና በእርሱ ለእርሱም ነውና፤ ለእርሱ ለዘላለም ክብር ይሁን፤ አሜን።

ምዕራፍ አሥራ አንድ።

ምዕ.11 የአሕዛብ መተከል ምዕራፍ ነው። ቢሆንም ደግሞ፣ ለእስራኤልም የተሰፉ ምዕራፍ ነው። ሐዋርያው ስለ አለፈው ተናግሮአል፤ አሁን ስለ ወደፊት ይናገራል። ያለፈው የእስራኤል ነገር አሳዛኝ ነበር፤ የወደፊት ግን ክብር የሞላበት ይሆናል። እስራኤል ለጊዜው በአንዳንድ በኩል እንዳይገቡ ተዘጉ፤ በኋላ ግን በሙሉ ይገባሉ። እግዚአብሔር ሁሉን፣ እስራኤልንም አሕዛብንም፣ ወድዶ ሁሉን ይምር ዘንድ ቈረጠ። የምናመልከው አምላክ ምንኛ ታላቅ ነው!

እግዚአብሔር በእስራኤል ቢጨክን እንኳ በእርሱ ዘንድ ዓመፃ እንደ ሌላ ለማረጋገጥ ሐዋርያው በዚህ ምዕራፍ እንዴት እንደሚቀና መመልከት ነው። ዋና የዚህ ምዕራፍ ቃላት «አንዳንድ» እና «ሙላት» የተባሉ ናቸው። «እንግዲህ እግዚአብሔር ሕዝቡን በሞላ (በሙላት) ጣላቸውን?» ለቀረበው ጥያቄ፣ መልሱ ከዚህ እንደሚከተል ነው፡- «ሉረ አይሁን! እግዚአብሔር እውነተኛ ነውና ይህስ የማይቻል ነገር ነው። እግዚአብሔር በጸጋው ሰጦታና በመጥራቱ አይጸጸትም። ግን አዎን! በሞላ (በሙላት) ሳይሆን አንዳንዱ (ቍ.17)፣ በአንዳንድ በኩል (ቍ.25)፣ ተዘግቶአል፤ ይህም አሕዛብ በሞላ (በሙላት) እስኪገቡ ድረስ ብቻ ነው። ከዚያ በኋላ እስራኤል በሞላ (በሙላት) ይድናሉ።» (ቍ.26።)

ቍ.1-6፡- እግዚአብሔር ቀኑን ሁሉ እጆቹን ወደ እስራኤል ቢዘረጋ እስራኤል እንቢ ብለው ጥሪውን ተቃውመው ነበር፤ (10፡21።) በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር ሕዝቡን ጣላቸውን? ከእንግዲህ ወዲህ መዳን ለአሕዛብ ብቻ ነውን? ሉረ አይሁን! ማስረጃው፣ ጳውሎስ ራሱ እስራኤላዊ፣ ከአብርሃም ዘር፣ ከይስሐቅና ከያዕቆብ ልጅ ከብንያምም ወገን ነው። እግዚአብሔር እስራኤልን አስቀድሞ ዐወቃቸው። የሚሆነውን ታሪካቸውን ዐወቀ፣ ዐውቆም መረጣቸው። ጥንት ያወቀውን ነገር አሁን አይቶ ይጥላቸዋልን? አይጥላቸውም! ደግሞ፣ እንቢ ያሉ ሕዝብ በሞላ (በሙላት) ሳይሆኑ አንዳንዶች ብቻ ነበሩ። በነቢዩ በኤልያስ ዘመን እንደ ነበረ ነው። በዚያ ዘመን እንደ ጳውሎስ የሚመስል አንድ ሰው ብቻ፣ እርሱም ኤልያስ፣ የቀረ ሲመስል፣ እግዚአብሔር «ሶባት ሺህ ሰዎች ለእኔ አስቀርቼአለሁ» ብሎ ተናገረ። እግዚአብሔር መርጦ አስቀራቸው ማለት ነው። እንደዚሁም በጳውሎስ ዘመን በጸጋ የተመረጡ ቅሬታዎች (የቀሩ) ነበሩ። ሰው የተመረጠው በእግዚአብሔር ጸጋ ከሆነ ማንም ሰው ከሥራው እንደሚመረጥ አለማሳብ ነው።

ቍ.7-10፡- እስራኤል በሞላ የእግዚአብሔርን የተሰፋ ቃል አልተቀበለም፤ የተመረጡት ቅሬታዎች ግን ተቀበሉት፤ ሌሎችም እልክኞች ተደርገዋል። (9፡19።) ለምሳሌ፣ በገዛ ፈቃዱ ከብርሃን ይልቅ ጨለማን ወድዶ በጨለማ ቤት

ተቀምጦ ብርሃንን ከመጥላቱ ብዛት የተነሣ የቤትን መስከት እንኳ ነቅሎ እንደሚያነሣና ክፍቱን እንደሚደፍን ሰው ነገር ነው። ያ ሰው ጨለማን መርጦ በጨለማ ከኖረ በኋላ ወደ ብርሃን ወጥቶ ለማየት ቢወድ ዓይኖቹ እንደማያዩ ይረዳዋል፤ ታውሮም ይቀራል። ማየትም አሁን አይችልም። ጠልቶት ነበርና አሁን በወደደው ጊዜ እንዲያገኘው አልተፈቀደለትም። እንደዚሁ ያለ ነገር እየነገራቸው ሊሳይያስ እስራኤልን አስጠንቅቆአቸው ነበር፤ ቃሉ ግን ተፈጻመባቸው። ወንጌልን ሰሙ፤ ልባቸውን እልከኛ አደረጉ፤ ተቃወሙ፤ ዐመ ፀ፡ (ማር.3:22፤ ዮሐ.12:37፤ ሮሜ 10:21)። እንደዚህ ሲሆን፤ በምዕ.1 እንዳየን ሁሉ፤ ብርሃንን ከበደሉትና እግዚአብሔርን ለማወቅ ካልወደዱ ሰዎች ዘንድ እግዚአብሔር ከሃሊ እጁን ሰብሰቦ በገዛ መንገዳቸው ይሄዱ ዘንድ አላልፎ ይሰጣቸዋል። የመረጡትም መንገድ ወደ ርኩሶት ወደ ጥፋትና ወደ ኩነኔ አደረሳቸው። የእርሱን መንገድ አልወደዱምና በራሳቸው መንገድ ይሄዱ ዘንድ ይተዋቸዋል። በእስራኤል በነበሩ «ሌሎች» በተባሉት ዘንድ (ቍ.7) እንዲህ ሆነ። ዳዊት በእግዚአብሔር ቃል ተናግሮ፤ ብርሃንን ጠልተዋልና ለደረሳቸውም ጥሪ እንቢ ብለዋልና፤ «ይሁንባቸው፤ ዓይኖቻቸው ይጨልሙ፤ ወገባቸው ይጉበጥ» አለ፤ (መዝ.68:22-23)። ይህም ከብርሃን ይልቅ ጨለማን በሚወዱት ላይ የማይለወጥ የእግዚአብሔር ፍርድ ነው፤ (ዮሐ.3:17-21)።

ማስገንዘቢያ፡- ይህ ከዚህ በላይ የተጻፈው ነገር ለዛሬው ሰው ማስጠንቀቂያ ሊሆን ይገባል! ሰው ወንጌልን ከቶ ቢሰማ፤ ወዲያውኑ ያልተቀበለው እንደሆነ ሁለተኛ ሲሰማው ከፊተኛው ይልቅ አሁን ለመቀበል ያስቸግረዋል። ብዙ ጊዜም ሰዎቹ ልቡን እልከኛ ያደረገ እንደሆነ፤ በኋላ ምናልባት ለመቀበል ቢወድም አይችልም ይሆናል። በመጀመሪያ ላይ ለማመን አልፈቀደም፤ አሁን ለማመን አይችልም! (ዕብ.12:16-17)። ይህ የእግዚአብሔር ፍርድ ነውና ሰው ሁሉ ሊያውቀውና ሊጠነቀቅበት ይገባዋል። የምንቀበልበት ቀን አሁን፤ ዛሬ፤ ነው፤ (2ኛቆሮ.6:1-2)።

ቍ.11-15፡- እንግዲህ የእስራኤል «ሙላት» በዚያ በእንቅፋት ድንጋይ፤ እርሱም ማለት በክርስቶስ (1ኛጴጥ.2:6-8)፤ ተሰናክሎአል፤ (9:32-33) መሰናከሉን ወድቀው እስከማይነሡ ድረስ ነውን? ሉረ አይሁን! ገና በእስራኤል ፊት ክብር የሞላበት ዘመን አለ። እውነት ነው፤ እስራኤል ባለማመንና ባለማታዘዝ ስለ በደሉ «መዳን ለአሕዛብ ሆነ»፤ ማለት፤ ወንጌል ለአሕዛብ ተዛወረ፤ (ዮሐ.13:44፤48)። ይህ የተደረገው ግን አሕዛብ እስራኤልን አስቀንተው ወደ መዳን ለማድረስ ነው እንጂ ለአሕዛብ ተብሎ ብቻ አይደለም። የእስራኤል በደልና ውድቀት ግን ለዓለም ሁሉና ለአሕዛብ ባለ ጠግነትን ካመጣ፤ ካለማመን የተነሣ የጎደለ ቍጥራቸው ሲሞላ ለዓለም ምን ይመጣ ይሆን?

ጳውሎስ ምንም ስለ እስራኤልና ስለሚመጣላቸው ክብር ቢናገር፡፡ ለእነርሱም ቢቀና፡፡ አሕዛብን ባነሰ መጠን ይወዳቸዋል ማለት አይደለም። እርሱ በተለይ የአሕዛብ ሐዋርያ ነው፤ ቢሆንም፡፡ በዚህ ሐዋርያነት የሚበረታበት ዋና ምክንያቱ ሥጋው የሆኑትን እስራኤልን አስቀንቶ በሙሉ (በሙላት) ሳይሆን አንዳንዶችን ለማዳን ነው። ማለት፡፡ እስራኤል አሕዛብ ያገኙትን አይተው ጓጉተው ለራሳቸው ለማግኘት እንዲቀኑ ነው። ሲሠራም ሳለ የሚመለከተው የሚመጣውን ነገር ነው። ማለት፡፡ መጣላቸውና መውጣታቸው ለዓለም ደኅንነት ከሆነ፡፡ ተመልሰው መግባታቸው ለዓለም ሁሉ እንደ ትንሣኤ ሕይወት ይሆናል። ለዚህም መያዣ የሚሆን፡፡ በብሉይ ኪዳን በዘጉል.15፡17-21 በተጻፈው መሠረት፡፡ የእግዚአብሔር ፋንታ (በኩራት) አስቀድሞ በቀረበ ዱቄቱ (ቡሆው) ሁሉ የተቀደሰ ነበረ። በኩራት የተባሉ እነአብርሃምን እነይስሐቅንና እነያዕቆብን የሚመስሉ የእስራኤል አባቶች ናቸው። ቡሆውም እስራኤላውያን ናቸው። እንደዚሁም ደግሞ በአንዲት ዛፍ ምሳሌ የተነገረው ስለ አባቶችና ስለ እስራኤላውያን ሲናገር ነው። አባቶቹ ለእግዚአብሔር የተቀደሱ መሆናቸው ጥርጥር የሌለበት ነገር ነው፡፡ (ዕብ.11፡17-21)። ይህም ከሆነ እስራኤላውያን ሁሉ የተቀደሱ ናቸውና ከዕለታት አንድ ቀን ለአባቶች የተናገረው የተስፋ ቃል ለልጆቹ ይፈጸማል።

ማለንንዘቢያ፡- የለም፤ ጨርሰው እንዲወድቁ እስራኤል አልተሰናከሉም፤ እንዲያውም እግዚአብሔር አልጣላቸውም። ከዕለታት አንድ ቀን ለእስራኤል ሕዝብ የሚሆን ታላቅ የደስታ ዘመን ይመጣል፤ እግዚአብሔርም የተስፋ ቃሉን ይፈጸምላቸዋል። «ቡሆው፤ ቅርንጫፎችም» የተባሉት (ቊ.16) የአብርሃም የሥጋ ልጆቹ ናቸውና አሁን የሚናገረው ስለ መንፈሳዊ ልጆቹ አይደለም። ዛሬ ወደ እስራኤል አገር ለተመለሱት፤ የመንግሥታቸውንም ስም ደግሞ «እስራኤል» ላደረጉት ሕዝብ በመጪው ዘመን ታላቅ ተስፋ አለ። ፍጥረት ሁሉ የእኛን፤ በመንፈስ የሆነን የእግዚአብሔርን ሕዝብ (1ኛጴጥ.2፡9)፤ መገለጥ እንደሚጠበቀው (8፡19) ለእኛም የማይነገር ክብር እንደሚቆይ፤ እንዲሁ እኛ በታላቅ ናፍቆት በማይቋረጥም ጸሎት በእግዚአብሔር ምርጫ የተለዩለት ሕዝብ የሆኑትን የእስራኤልን የክብር መገለጥ መጠበቅ ይገባናል። ለእስራኤል ሕዝብ የሚሆን ታላቅ የሆነ የእግዚአብሔር አሳብ (ፕላን) አለ። ይህን ሕዝብ በፍቅር በተስፋና በደስታ እንመልከት፤ ለእስራኤልም ሰላም እንጸልይ፤ (መዝ.121፡6)።

ቊ. 17-24፡- በእነዚህ ቊጥሮች ላይ ታላቅ የወይራ ዛፍና የቅርንጫፎች ምሳሌ ይገኛል። ዛፊቱ የተስፋ ቃል ዛፍ ናት። ሥርዋ የተስፋ ቃል የተሰጣቸው አብርሃም ይስሐቅና ያዕቆብ የተባሉ የእስራኤል አባቶች ናቸው። ቅርንጫፎች ምሳሌ እስራኤላውያን ነበሩ። ዘይቱ የተስፋ ቃል መፈጸምና የበረከት መገኘት ነው። የተስፋ ቃል መፈጸም በእምነት ነውና እምነት የሌላቸው ቅርንጫፎች አይወርሱምና በዛፊቱ ሊኖሩ አይገባቸውም። ስለዚህም የቈረጣሉ። ይህም ሲሆን፤ ከየትም ዘንድ ቢመጡ

አማኞች የሆኑት ቅርንጫፎች ቢኖሩ በተስፋ ቃል ዛፍ ይተከላሉ። እስራኤል መልካም ወይራ ሲባሉ አሕዛብ የበረሃ ወይራ ተባሉ።

ከዚህች ከተስፋ ቃል ዛፍ ከመልካሙ ወይራ ቅርንጫፎች በሙሉ ሳይሆን «አንዳንዱ» ተሰበሩ፤ (ቍ.17።) በእነርሱም ምትክ ከበረሃ ወይራ፤ ከአሕዛብ ማለት፤ ደግሞ በሙሉ ሳይሆን ከቅርንጫፎች አንዳንዱ ተተከሉ። የእስራኤል ቅርንጫፎች የተሰበሩበት ምክንያት ካለማመናቸው የተነሣ ሲሆን፤ የአሕዛብ ቅርንጫፎች የተተከሉበት ከማመናቸው የተነሣ ነው። የተስፋ ቃል አስቀድሞ የተሰጠ ለእስራኤል ነበረና አሕዛብ የእስራኤል ተስፋ ወራሾች ስለ ሆኑ መመካት አይገባቸውም። አሕዛብ ተተከሉ፤ እውነት! የተተከሉበት ግን ከእምነታቸው የተነሣ ነውና እምነታቸውን አጽንተው ይያዙ። «አሁን የእግዚአብሔር ሕዝብ ነን» ሳይሉ (ማቴ.3፡9) በእምነት መቆማቸውን ያጽኑ። አለበለዚያም እስራኤል ባያምኑ ተቈርጠው እንደነበሩ፤ እንዲሁ አሕዛብ ይቈረጣሉ፤ መቈረጣቸውም ከእነዚያ የቀለለ ይሆናል። እንደዚሁ ደግሞ እስራኤል ባለማመን ጸንተው ሳይሆኑ ወደ ማመን ቢመለሱ እግዚአብሔር ደግሞ ወደ ተስፋ ቃል ዛፍ ያገባቸዋል። ይህንም እኮ ያደርጋል!

ማስገንዘቢያ

1. በዘመናችን በእምነታቸው ተመክተው አይሁድን የሚጠሉት አንዳንዶች ሰዎች አሉ። ቢሆንም፤ ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ አለመሆኑን፤ ይህንም በማድረግ እግዚአብሔርን ደስ እንደማናሰኝ፤ እናያለን። ጥቂት ሲቀረው ያለን ሁሉ ከአይሁድ ዘንድ መንጭቶአልና ለእነርሱ ያለብን ዕዳ ከባድ ነው። በእውነት እኛን ይሸከሙናል (ቍ. 18)፤ ልናከብራቸውና ልንወዳቸውም ይገባናል። ከአይሁድ ዘንድ መጽሐፍ ቅዱስን ተቀብለናል፤ ከደራሲዎችም የሚበዙት አይሁድ ነበሩ። እንዲያው እውነተኛውን አምላክ ለማወቅ እነርሱ አስተምረውናል። ነቢያትና ሐዋርያት ከእነርሱ ዘንድ ናቸው፤ መድኃኒትም ከእነርሱ ነው፤ (ዮሐ.4፡22)። ክርስቶስም ከእነርሱ ነው ክርስቲያን የሆነ ሰው ሁሉ ይህን ከቶ አይደርሳ! ለአይሁድ ያለብን ዕዳ ታላቅ ነው፤ ከእስራኤል የሆኑትን ወደ እምነት መታዘዝ አድርስን ወደ ዛሬ ብ በመመለስ ያን ዕዳ ለመክፈል ክርስቲያኖች የሆንን ሁሉ እንጣጣር።

2. በእስራኤል ከደረሰባቸው ነገር ለራሳችን ማስጠንቀቂያ እናገኛለን። ይህ የተደረገባቸው በእግዚአብሔር ሕዝብ በእስራኤል ከሆነ በእኛ ደግሞ እንዳይደርስ እጅግ አድርገን መፍራት ይገባናል። «ፍራ እንጂ፤ የትዕቢትን ነገር አታሰብ!» ተብሎአል፤ (ቍ.20።)

3. እግዚአብሔር ልባቸውን እልከኛ በማድረግ በእነርሱ ጨካኝነት እኛን በመምረጡ ግን ቸርነቱን አሳየ፤ (ቍ.22።) ቸርነቱ እንደምን ታላቅ ነው! በከንቱ አንቀበለው! (2ኛቆሮ.6:1)።

ቍ.25-32:- የእግዚአብሔርን ምሥጢር እናስተውል እንጂ በእስራኤል አንታብይ። ያ ከቍ.7 እስከ ቍ.10 ድረስ ያየነው «ድንዛዜ» በእስራኤል ሁሉ ሳይሆን በአንዳንዱ በኩል የሆነ ለጊዜው ብቻ ነው። ለዘላለም ሳይሆን ጊዜው «እስከ» በተባለ ቃል ተወስኖአል። የደነዘዙት የአሕዛብ «ሙላት» እስኪገባ ድረስ ነው፤ ከዚያም በኋላ የእስራኤል «ሙላት» ደግሞ ይድናል! ተጽፎአል! «ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም» እንደ ተባለ ነው፤ (ማቴ.24:35)። እግዚአብሔር ወላዋይ አምላክ አይደለም። ሰጥቶ በስጦታው፤ ጦርቶ በመጥራቱ፤ አይጸጸትም። (ቍ.29) የተሰፋን ቃል ለእስራኤል ሰጥቶ ነበር። እስራኤል እንቢ አሉ። እሺ! ለጊዜው ከተሰፋው ቃል መፈጸም በአንድ ዳር ተወግደዋል። እነርሱ ባይገቡ አሕዛብ ይግቡ ተባለ፤ (ሉቃ.14:16-24)። ይሁን እንጂ፤ የተሰፋ ቃል ገና ጸንቶ ይቆያል። «የማያምኑ ቢኖሩ አለማመናቸው የእግዚአብሔርን ታማኝነት ያስቀራልን? ሉረ ከቶ አይደለም!» ተብሎአል፤ (3:3።) ነቢዩ ኢሳይያስ በምዕ.59:20-21 ደግሞ በምዕ.27:9 የኪዳንን መፈጸምና እስራኤል ተመልሰው ወደ ዛሬቱ መግባታቸውን አመልክቶአል። አሕዛብ ይገቡ ዘንድ እስራኤል ኤሳውን መስለው (9:13) ለጊዜው ጠላቶች ሆነዋል፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ያዕቆብን ደግሞ እንደ ወደደ እንዲሁ ከመጀመሪያ ጀምሮ ስለ አባቶች ሲል እስራኤልን ወድዶአቸው ነበርና እስራኤል የእግዚአብሔር ተወዳጆች ናቸው። «የአሕዛብ ሙላት»፤ «የእስራኤል ሙላት»! እግዚአብሔር ለሰው ፊት አያደላም እኮ! (2:11።) ፈቃዱ ሁሉን ለማዳን ነው። አሕዛብ ቀድሞ አማልክትን አምልከዋል እንጂ ለእግዚአብሔር አልታዘዙም፤ (ምዕ.1።) እስራኤል ግን ክርስቶስን ወንጌልንም አንቀበለም ብለው በተራቸው የማይታዘዙ ሆኑ፤ (10:21) እስራኤል ባይታዘዙ የደኅንነት ደጅ ለአሕዛብ ተከፈተ፤ (ዮሐ.14:27)። አሁንም ደግሞ የአሕዛብን መግባት አይተው እስራኤል ቀንተው ተመልሰው ይገቡ ዘንድ የእግዚአብሔር አሳብ (ጥላን) ሆኖአል።

ማስገንዘቢያ:- «ቤተ ክርስቲያን (የምእመናን ማኅበር ማለት) ወርሳላችና ለምድራዊ እስራኤል የሚሆን የተሰፋ ቃል በፍጹም አልቀረም» የሚሉ ሰዎች አሉ። ይህን ምዕራፍ ግን ስናነብ ይህ አሳባቸው ስሕተት ሆኖ ይታያል። ለምድራዊ እስራኤል የሚሆኑ ግሩም የሆኑ ተሰፋዎች አሉ፤ በፈታቸውም ግሩም የሆኑ ወራት አሉ። በምዕ.9 ላይ እንደተባለ ነው፤ ለእስራኤል የተሰጠ ምድራዊ ተሰፋዎች አሉ፤ መንፈሳዊም ተሰፋዎች አሉ። ምድራዊ ተሰፋዎቹ ለምድራዊ እስራኤል ናቸው፤ መንፈሳዊም ተሰፋዎቹ ለመንፈሳዊ እስራኤል፤ እርሱም ማለት ለቤተ ክርስቲያን ነው። ምድራዊ ተሰፋዎች እንዳሉ ግን በዚያ በምዕ.9 ላይ አይተናል። ይህም ከሆነ

ሳይፈጸሙ ይቀራሉን? አይቀሩም! «እግዚአብሔር ሰው አይደለም፤ አሰት ይናገር ዘንድ፤ የሰውም ልጅ አይደለም አንድ ነገር እንዲጸጽተው። እርሱ ያለውን ማድረግ አይሆንለትም? የተናገረውንስ መፈጸም አይችልምን?» (ዘተ.፡23: 19)።

ታዲያ፤ ይህ መቼ ይሆናል? የሚሆነው «መድኃኒት ከጽዮን ሲወጣ» ነው፤ (ቱ.26፤ ኢ.ሳ.59:20-21)። እርሱም ማለት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም ተመልሶ ሲመጣ ማለት ነው። በዚያን ጊዜ «ዓይን ሁሉ የወጡትም ያዩታል፤ የምድርም ወገኖች ሁሉ ስለ እርሱ ዋይ ዋይ ይላሉ።» (ራዕ.1:7)። በዚያን ቀን እንቅልፋ ከእስራኤል ዘንድ ይርቃል፤ መታወራቸው መደንዘዛቸውም ይወገዳል፤ ሁሉም ያዩታል ድምፁንም ይሰማሉ፤ (ቱ.8)። በዚያም ቀን የእስራኤል ሕዝብ ያምኑበታልና «ሕዝብ በአንድ ጊዜ ይወለዳል።» (ኢ.ሳ.66:8)። ክርስቶስን አሳልፈው በመስጠት የሆነባቸው ኃጢአተኝነት ይወገዳል፤ (ቱ.26፤ ማቴ. 27:25)። አንድ መንጋም ይሆናሉ እረኛውም አንድ፤ (ዮሐ.10:16)።

ገና ወደ ፊት የእስራኤል ሕዝብ በዓለም ነገዶች መካከል ምስጋና በረከትም ይሆናሉ፤ (መዝ.86፤ ኢ.ሳ.19:24፤ ኢ.ሳ. ም.35፤ ኢ.ሳ.66:10-22፤ ሆሴ.14:4-8፤ ሰፎ.3:14-20)።

ቱ.33-36:- «ሁሉን ይምር ዘንድ»! የእግዚአብሔር አሳብ እንደምን ታላቅ ገናኖም ነው! የለም፤ ምሥጢሩን ከቶ አላወቅንም፤ አልተረዳንም፤ (ቱ.25)። ያን ወይም ይህን መርጦ እንደዘገበ መሰለን እንጂ ሁሉን ይምር ዘንድ ሁሉን በአለመታዘዝ እንደዘጋቸው ከቶ አሳሰብንም። በሕዝብ ወይም በሰው ላይ ሲፈርድ ያ ፍርድ ወደት ዘንድ እንደሚያደርስ ማን ያውቃል? ለደገነነት ያደርስ ይሆናል እኮ! የእግዚአብሔር አሳብ ሁሉን ለማዳን ነበረ እንጂ አንድ ይጠፋ ዘንድ አልወደደም። 99ኙ ደገና ሲሆኑ አንዱ ግን ከጠፋ እግዚአብሔር ደስታ ዕረፍትም የለውም። «እስኪያገኘው ድረስ» ሊፈልግ ይሄዳል፤ (ሉቃ.15:4)። ሰው ግን ዐውቆ ሲበድል፤ እንቢ ብሎም በአለመታዘዝ እና ጥሪውን በመቃወም ሲያጠፋ፤ እግዚአብሔር ያድነው ዘንድ ማን በመከረው ነበር? ለማዳንም በምን ተገደደ? በእርሱ ዘንድ ብድራትን መመለስ የለም! ይህንም ሁሉ ለማድረግ ግዴታ የለበትም! ሁሉ ከእርሱ መንጭቶአልና፤ በእርሱ ተደርጎአልና፤ ለእርሱም ይምራልና። ለእርሱ ለዘላለም ክብር ይሁን። አሜን!

ይህ የመልእክቱ የዶክትርን (የሃይማኖት ትምህርት) ክፍል መጨረሻ ነው። ከእንግዲህ ወዲህ፤ ከምዕ.12 እስከ ምዕ.16 ድረስ፤ ስለ ክርስቲያን ዕለታዊ ኑሮ እናነባለን።

ምዕራፍ 12

1. እንግዲህ፡ ወንድሞች ሆይ፡ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ፡ እርሱም ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው። 2. የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሱ።

3. እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ የእምነትን መጠን እንዲፈለው፡ እንደ ባለ አእምሮ እንዲያሰብ እንጂ ግሰብ ከሚገባው አልፎ በትዕቢት እንዲያሰብ በመከላከልሁ ላለው ለእያንዳንዱ በተሰጠኝ ጸጋ እናገራለሁ። 4. በአንድ አካል ብዙ ብልቶች እንዳሉን፡ የብልቶቹም ሁሉ ሥራ አንድ እንዳይደለ፡ 5. እንዲሁ ብዙዎች ሰንሆን በክርስቶስ አንድ አካል ነን፡ እርስ በርሳችንም እያንዳንዳችን የሌላው ብልቶች ነን። 6. እንደተሰጠንም ጸጋ ልዩ ልዩ ስጦታ አለን፤ ትንቢት ቢሆን እንደ እምነታችን መጠን ትንቢት እንናገር፤ 7. አገልግሎት ቢሆን በአገልግሎታችን እንትጋ፤ 8. የሚያስተምርም ቢሆን በማስተማሩ ይትጋ፤ የሚመክርም ቢሆን በመምከሩ ይትጋ፤ የሚሰጥ በልገሰና ይሰጥ፤ የሚገዛ በትጋት ይገዛ፤ የሚምር በደስታ ይማር።

9. ፍቅራችሁ ያለ ገብዝነት ይሁን። ክፉውን ነገር ተጸየፋት፤ 10. ከዘጎ ነገር ጋር ተባ በሩ፤ በወንድማማች መዋደድ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ፤ እርስ በርሳችሁ ተከባጠሩ፤ 11. ለሥራ ከመትጋት አትለግሙ፤ በመንፈስ የምትቃጠሉ ሁኑ፤ 12. ለጌታ ተገዙ፤ በተሰፋ ደስ ይበላችሁ በመከራ ታገሡ፤ በጸሎት ጽኑ፤ ቅዱሳንን በሚያስፈልጋቸው እርዱ፤ እንግዶችን ለመቀበል ትጉ።

14. የሚያሳድዱአችሁን መርቁ፡ መርቁ እንጂ አትርገሙ። ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ፡ 15. ከሚያለቅሱም ጋር አልቅሱ። 16. እርስ በርሳችሁ በአንድ አሳብ ተስማሙ፤ የትዕቢትን ነገር አታስቡ፡ ነገር ግን የትሕትናን ነገር ለመሥራት ትጉ። ልባዎች የሆናችሁ አይምሰላችሁ። 17. ለማንም ስለ ክፉ ፈንታ ክፉን አትመልሱ፤ በሰው ሁሉ ፈት መልካም የሆነውን አስቡ። 18. ቢቻላችሁስ በእናንተ በኩል ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ኑሩ። 19. ተወዳ ጆች ሆይ፡ ራሳችሁ አትበቁሉ፡ ለቱጣው ፈንታ ስጡ እንጂ በቀል የእኔ ነው፡ እኔ ብድራቱን እመልሳለሁ ይላል ጌታ ተብሎ ተጽፎአልና። 20. ጠላትህ ግን ቢራብ አብላው፤ ቢጠግ አጠጣው፤ ይህን በማድረግህ በራሱ ላይ የእሳት ፍም ትከምራለህና። 21. ክፉውን በመልካም አሸንፍ እንጂ በከፋ አትሸነፍ።

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

ምዕ.12 የክርስቲያን ኑሮ ክፍል መጀመሪያ ምዕራፍ ነው። የክርስቲያን ሃይማኖት የእምነት ነገር ብቻ አይደለም። ደግሞ የአካሄድ ወይም የመመላለስ ነገር ነው። «በእርሱ እኖራለሁ የሚል እርሱ እንደተመላለሰ ራሱ ደግሞ ሊመላለስ ይገባዋል» ተብሎአልና ክርስቲያን የሆነ ሰው እንዴት መመላለስ እንደሚገባው ማወቅ ያስፈልገዋል፤ (1ኛተሰ.4:1፤ 1ኛዮሐ.2:6)። ስለዚህ በእነዚህ በሚከተሉት ሦስት ምዕራፎች ጽድቅን በእምነት የተቀበለ ሰው እንዴት መመላለስ እንደሚገባው እናገኛለን፤ የሰው ኑሮ የእግዚአብሔርን የመንግሥትንና የሌላ ሰውን ነገር ይነካልና፤ በምዕ.12 ስለ ክርስቲያን ኑሮ በእግዚአብሔር ዘንድ፤ በምዕ.13 ስለ ክርስቲያን ኑሮ በመንግሥት ዘንድ፤ በምዕ.14 ደግሞ ስለ ክርስቲያን ኑሮ በወንድሞቹ ዘንድ እናነባለን።

ምዕ.12 ስለ ልብ አኳኋን፤ ምዕ.13 ማድረግ ስለሚገባን ነገር፤ ምዕ.14 ደግሞ ማድረግ ስለማይገባን ነገር በተለይ ይናገራል።

ስለ እግዚአብሔር ምሕረት ይህን ያህል ካነበብን በኋላ በዚያ ምሕረት መሠረት መልካም ሥራ መሥራት እንደሚገባን ብናነብ እንደነቅም። በአሥራ አንዱ ምዕራፎች ሁሉ የእምነትን ነገር አየን። አሁን የእምነት ተከታይ የሆነውን የመልካምን ሥራ ነገር እናያለን። ትምህርቱን አምኖ መዳን በቂ ነገር አይደለም። የዳነ ሰው አሁን በአዲስ አረማመድ መራመድ ያስፈልገዋል። በዚህ በሮሜ መልእክት ውስጥ እንደተጻፈ ቅደም ተከተሉን ብቻ እናስተውል። መጀመሪያ የሚመጣው፤ ያውም በ11 ምዕራፎች፤ እምነት ነው፤ ከዚያም በኋላ ተከታዩ መልካም ሥራ ነው። መልካምን ሥራ ማስቀደም የከንቱ ከንቱ ነገር ነው። መሠረቱ የእግዚአብሔር ምሕረት ከሆነ ሰው በእምነት ያን ምሕረት አስቀድሞ ካላገኘ በሚሠራው በመልካሙ ሥራ እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት እንደምን ይችላል? አይችልም! አስቀድሞ ሰው በእምነቱ ይጸድቃል፤ ቀጥሎም መልካምን ሥራ ይሠራል። ቅደም ተከተሉ ይህ ነው።

ቀ.1-2:- «እንግዲህ» የተባለው ቃል ከምዕ.3:21 ጀምሮ እስከ ምዕ.11 መጨረሻ ድረስ የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ርኅራኄ ይመለከታል። በዚያ ርኅራኄ

መሠረት፡ «እንግዲህ»፤ ሰውነታችንን እናቀርብ ዘንድ ሐዋርያው ይለምነናል። የምግባር መሠረት የእግዚአብሔር ርኅራኄ ነው። ምግባርን የምንሠራ ከእግዚአብሔር ዘንድ አንዳችን ነገር ለማግኘት ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ያን ያህል ርኅራኄ ስላሳየን ነው። ለማግኘት ሳይሆን ወረታውን ለመመለስ ነው። ያን፤ የእግዚአብሔርን ርኅራኄ ማለት፤ አይተን «እንግዲህ» መልካም ሥራ መሥራት ይገባናል። ያን አይቶ ምግባርን የማይሠራ ሰው እምነቱ የሞተ እምነት ነው፤ (ያዕ.2:14-26)።

ይህ ነውና ምን ልንመልስለት እንችላለን? በሬን እንስጠውን? በሬን የሚፈልግ አይደለም፤ «ከቤትህ ፍሪዳን አልወስድም» ብሎአልና፤ (መዝ.49:7-15) የእግዚአብሔር አስተሳሰብ እንደ ምድራዊው ሰው አስተሳሰብ አይደለም። ምድራዊው ሰው እግዚአብሔር የሚፈልገው ትርፍ ጊዜአችንን፤ ወይም ትርፍ ገንዘባችንን፤ ወይም ትርፍ መብላችንን እንደሆነ አርጎ ያስባል። እንዲህ ግን አይደለም! እግዚአብሔር (1ኛ) ታላቅ ንጉሥ ነውና (ሚሊ.1:6-14)፤ (2ኛ) ታላቅ ሥራ ሠርቶልናልና! ከእኛ ዘንድ የሚፈለገው ሰውነታችንን፤ እርሱም ማለት ሁለመናችንን፤ ነው እንጂ በእንደዚህ ያለ የልጅነት ጨዋታ ደስ ሊሰኝ አይችልም። ከምዕ.3:21 ጀምሮ እስከ ምዕ.11 መጨረሻ ድረስ የተጻፈው ርኅራኄ ከተደረገልን፤ ከሰውነታችን ያነሰውን ነገር መስጠት ከቶ አይገባንም! እግዚአብሔርንም ደስ ልናሰኝ ብንወድ ከዚህ የበለጠ ለመስጠት አንችልም።

«ልጄ ሆይ፤ ልብህን ስጠኝ» እንደ ተባለው (ምሳ.23:26) እግዚአብሔር ሰውነታችንን ይፈልጋል። ያን ርኅራኄ ተገንዝበን ከዚህ ያነሰውን መስጠት ነውር እንደ ሆነ ሁላችን እንረዳለንና ይህ ከአእምሮአችን ጋር የሚስማማ አገልግሎታችን ነው። እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ መሥዋዕት ይህ ነው። የሥነ ሥርዓት መሥዋዕት ሳይሆን መንፈሳዊ መሥዋዕት ነው። የሞተ ሳይሆን ሕያው ነው፤ ማለት፤ አንድ ጊዜ ብቻ ቀርቦ ያለቀ ሳይሆን ዕለት ዕለት የሚታደስ መሥዋዕት ነው። ርኩስም ሳይሆን በክርስቶስ ደም የተቀደሰ ነው።

እሳይ እንዳየነው ሁሉ የእግዚአብሔር አሳብና የሰው አሳብ ለየብቻው ነው፤ (ኢሳ.55:8-9)። ዓለማዊ ሰው የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅ አይችልም። ደስ የሚያሰኘው ይህ ነገር እንደሆነ ሲመስለው በእርግጥ የሚፈልገው ፈጽሞ ሌላ ነው። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እናውቅ ዘንድ ብንወድ፤ ይህን ዓለም ሳንመስልና ከእርሱ ጋር ሳንስማማ፤ መለወጥ ያስፈልገናል። ይህን ዓለም ሳንመስል ተለውጠን ክርስቶስን እንንድንመስል ማለት ነው። ክርስቶስንም የምንመስልበት በአረማመዳችን ሁሉ፤ ሰውነታችንን መሥዋዕት አድርገን በማቅረብ (ቊ.1)፤ ትሑታን በመሆን (ቊ.3)፤ ፍቅራችን ያለ ግብዝነት በመሆን (ቊ.9)፤ በመንፈሳችን በመቃጠል (ቊ.11)፤ እንደ ተቻለን መጠን ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም በመኖር

(ቍ.18)፥ ራሳችን ባለመበቀል (ቍ.19)፥ ክፉን በመልካም በማሸነፍ (ቍ.21) ነው።

ታዲያ፤ እንደምን እንለወጣለን? «በልባችን (በአእምሮአችን) መታደስ» ይላል፤ (ቍ.2።) ይህስ እንደምን ይሆናል? በመንፈስ ቅዱስ ይሆናል፤ (2ኛቆሮ.3:18)። ያደረገንን መንፈስ ቅዱስ የሰውነታችንን ገዥ አድርገን ለእርሱ በሁሉ ስንታዘዝ እርሱ ልባችንን (አእምሮአችንን) ያድሳል፤ የእግዚአብሔርንም እውነተኛ ፈቃድ እናውቃለን።

ግስገንዘቢያ፡- እኛ ክርስቲያኖች ስለ ምግባር (ስለ መልካም ሥራ) ነገር፥ እግዚአብሔርም ከእኛ ዘንድ ስለሚፈልገው ነገር፥ አእምሮአችንን በእውነት ግስፋፋት ይገባናል። ምግባር፥ እግዚአብሔር የሚፈልገውም፥ አንዳንድ ሳንቲም ለድሆች መጣልን ነውን? ከጊዜ ወደ ጊዜ ወደ ቤተ ክርስቲያን በር ደርሰን ቅጥፋን መሳም ነውን? ይህን ያህል ሰዓት በጸሎት፥ ወይም ይህን ያህል ቀን በጦም ማሳለፍ ነውን? ወይም ደግሞ ስድስቱ ቃላት ወንጌልን መፈጸም፤ ይህ ብቻ ነውን? ይህ ሁሉ መልካም፥ ለክርስቲያን የተገባም ሲሆን፥ እግዚአብሔር የሚፈልገው ከዚህ ሁሉ የበለጠ ነገር አይደለምን? አዎን፤ ከዚህ ሁሉ የበለጠ ነው። እግዚአብሔር የሚፈልገው የእኛን ሳይሆን እኛን ራሳችንን ነው፥ ያውም ሁለመናችንን ነው። ይህንም መስጠት እንደሚገባን አይተናል። እርሱ ለእኛ ራሱን ከሰጠ፥ እኛ ከዚህ (ከሰውነታችን) ያነሰውን ልንሰጠው ይገባናልን? ከቶ አይገባንም።

ቍ.3-8፡- ሰውነቱን መሥዋዕት አድርጎ ያቀረበ ሰው ከሌሎች ሁሉ ይልቅ ትሑት መሆን ይገባዋል። የነበረውን ለእግዚአብሔር አስረክቦአልና አሁን ያለው ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠ ስጦታ ነው እንጂ የራሱ አይደለም። ያለው ሙያ ሁሉ የተሰጠው ጸጋ ነውና ሊኩራበት አይችልም። አንድ አካል ብዙ ብልቶች እንዳሉ እንዲሁ እኛ የክርስቶስ የአካሉ ብልቶች ነን። እንደዚሁም ደግሞ የአካል ብልቶች ሁሉ ሥራ አንድ እንዳይደለ እንዲሁ የእኛ ሥራ (ሙያ፥ ስጦታ) ልዩ ልዩ ነው እንጂ አንድ አይደለም። ከየብልቱ ሁሉ ዘንድ የተፈለገው የሌሎችን ሙያ ወይም ሥራ እንዲመለከት ሳይሆን የራሱን እንዲያሳምርና የአካሉን ስልት (ኅብረት) እንዲጠብቅ ነው፥ (ዮሐ.21:21-22፤ 2ኛቆሮ.12:13)። የትንቢት (የሰብከት) ስጦታ የተሰጠው ሰው በተሰጠው መጠን (ማቴ.25:15) በጥበብና በትጋት ይናገር። አገልግሎት፥ ማስተማር፥ መምከር፥ መስጠት፥ መግዛት፥ መማርም የተሰጠው ሰው ሁሉ በተሰጠው ስጦታ ይትጋ። ያ ስጦታ ማንኛውም ቢሆን ያን የእግዚአብሔርን ርኅራኄ አስተውሎ ማሰብ ከሚገባ አልፎ፥ በትዕቢት፥ ማሰብ አይገባውም።

ግስገንዘቢያ፡- ይህ የአካልና የብልቶች ምሳሌ ዓይነተኛ የጳውሎስ ትምህርት ሆኖ ደግሞ በ1ኛቆሮ. 12:12-27፤ በኤፌ.4:15-16 እና በቂላ.1:18 ይገኛል። በኤፌሶንና በቂላስይስ ግን ክርስቶስ አካል ሳይሆን ራስ ነው።

ሐዋርያው በተለይ ስለ መንፈሳዊ ስጦታዎችና ስለ ቤተ ክርስቲያን ሥራ እንደሚናገር ይመስላል። ለምሳሌ፤ «ትንቢት» የተባለው (ቍ.6) የወደፊትን ነገር መናገር ብቻ ሳይሆን በየጊዜው ሁሉ የሚደረገው የወንጌል ስብከት ግለት ነውና (1ኛቆሮ.14:1-5) የቂስን ሥራ ያመለክታል፤ እንዲሁም ደግሞ «አገልግሎት» የተባለው (ቍ.7) የዲያቆንን ሥራ ያመለክታል። (የሐዋ.6:1-6)። «ማስተማር» የመምህር ሥራ ነው። «መምከር» ደግሞ (ቍ.8) የኅፍስ አባት ሥራ ነው። «መስጠት» የምእመናን ሥራ ቢሆን (1ኛኛቆሮ.9:11)። «መግዛት» (ማስተዳደር) የአለቃ ሥራ ነው፤ «መማር» ደግሞ በሽተኞችን የሚጠይቀው ሰው ሥራ ነው። እንግዲህ የቤተ ክርስቲያን (ወይም የክርስቲያኖች ግኅበር) አገልጋዮች እያንዳንዳቸው በተሰጣቸው ሙያ ይትጉ። ይሁን እንጂ፤ ለእያንዳንዱ ክርስቲያን ሁሉ አንዳችን ስጦታ ተሰጥቶታል እና (ኤፌ.4:7) ሁላችን በተሰጠን ስጦታ ሳንኩራ፤ በመጨረሻ ቀን የጌታችንን ምስጋና እንቀበል ዘንድ እያንዳንዳችን እንትጋ፤ (ማቴ.25:21-23)።

ቍ.9-10:- በእነዚህ ቍጥሮች ውስጥ «ፍቅርን» የሚያመለክቱ በግሪክ ቋንቋ በአማርኛም ሁለት ቃሎች አሉ፤ አንዱ «ፍቅር» (ቍ.9)፤ አንዱም «መዋደድ» (ቍ.10) ነው። መጀመሪያው ቃል እግዚአብሔር የሚያፈቅርበትን ከፍ ያለውን ዓይነት ፍቅር ያመለክታል፤ ሁለተኛውም ደግሞ ሰው የሚያፈቅርበትን ዓይነት ያመለክታል። እነዚህ ቃሎች በዮሐ.21:15-17 እየተፈራረቁ የተሠሩባቸው ናቸው። ጌታ «ታፈቅረኛለህን?» ብሎ ጴጥሮስን ቢጠይቀው፤ ጴጥሮስ ያን ቃል ሳይደፍር «እወድሃለሁ» ብሎ መለሰለት። አሁን ግን እዚህ በቍ.9 ላይ «ፍቅራችሁ ያለ ግብዝነት ይሁን» ተባለ፤ ይህም እግዚአብሔርን የምናፈቅርበትን ፍቅር ያመለክታል። ለእግዚአብሔር የሚሆን ፍቅራችሁ ያለ ግብዝነት ቢሆን ምልክቱ፤ ክፉን ነገር ትጸየፋላችሁ ከበጎም ነገር ጋር ትተባበራላችሁ፤ «እግዚአብሔርን እናፈቅራለን» የሚሉ ሰዎች ሞልተዋል፤ እነዚህን ሁለት ምልክቶች ግን ባያሳዩ ፍቅራቸው የግብዝነት እንደሆነ ተገልጦአል። እግዚአብሔርን የምናፈቅርበት ፍቅር ያለ ግብዝነት ይሁን፤ እርሱ ክፉን አይወድም እና ክፉን ነገር እንጸየፍ፤ እርሱ በጎን ነገር ይወዳልና ከበጎ ነገር ጋር እንተባበር።

«በወንድማማች መዋደድ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ» ይላል ደግሞ። ክርስቲያኖች ሁሉ የአንድ አባት ልጆች ናቸውና ወንድማማችና ቤተሰቦች ናቸው፤ (ዕብ.2:10-11)። እንግዲህ በወንድማማች መዋደድ ይዋደዱ። ክርስቲያን የሆነ ሰው ሌላን ክርስቲያን ሁሉ እንደ ወንድሙ ይየው።

ሁለተኛ «ተከባበሩ»። ማን ነው ወንድሙን የሚያማ? የወንድሙንስ በደል ወይንም ውርደት የሚያወራ? የወንድሙ ውርደት የራሱ ውርደት ነውና ከቶ አያወራም (1ኛኢጥ.4:8)። ዳሩ ግን ደግሞ የወንድሙ ክብር የራሱ ክብር ነውና በወንድሙ ክብር የማይላተፍ ማን ነው? «ወንድሜ ነው እኮ!» እያለ በኩራት

ይናገርና የወንድሙን ክብር ያወራ የለምን? እንዲሁ ክርስቲያኖች ሁሉ እርስ በርሳቸው ይከባበሩ። እያንዳንዱ ክርስቲያን ሁሉ የወንድሙ የክብር ዘበኛ ነው።

ቍ.11:- የዓለም ነጋዴዎች በሥራቸው የተጉ ናቸው እንጂ ከቶ አይለግሙም። እንዲሁም ክርስቲያን በመንፈሳዊ ተግባር የተጋ የጋለም፤ በመንፈሳዊ ቅንዓት የተንበገበገ ይሁን እንጂ ልግመኛ አይሁን። መንፈሳዊ ተግባራቸውንና አገልግሎታቸውን በሚፈጽሙ ዓይነት ዓለማዊ ሥራቸውን ለመፈጸም ከቶ የማይወዱ ብዙዎች ክርስቲያኖች አሉ። በዓለማዊ ሥራቸው ትጉሞች ሲሆኑ በመንፈሳዊ ሥራቸው ልግመኞች ናቸው። በዓለማዊ ሥራ በምንተጋበትና በምንቃጠልበት መጠን በዚያ ልክ፤ ሲሆንም በበለጠ ሁኔታ፤ በመንፈሳዊ ሥራችን እንትጋ። ጌታችንን ምሳሌነትን አድርገን «በአባቴ በሚሆነው እሆን ዘንድ እንዲገባኝ አታውቁም?» ብሎ የተናገረው ቃል (ሉቃ.2:49)፤ ደግሞ «የእኔ መብል የላከኝን ፈቃድ አደርግ ዘንድ ሥራውንም እፈጽም ዘንድ ነው» ብሎ የተናገረው ቃል (ዮሐ.4:34) የእኛም ስሜት ይሁን።

ቍ.12:- በኋላ፤ በቍ.13፤ ለማኅበርተኞች (ለክርስቲያኖች) የምናደርጋቸው ሁለት ነገሮች እንደምናገኝ፤ እንዲሁ እዚህ በቍ. 12 ላይ በውጭ ባሉት፤ በዓለም ሰዎችና በጠላቶች፤ መካከል ባለን የምናደርጋቸው ሦስት ነገሮች እናገኛለን። እነዚህም፡- 1ኛ. በተስፋ ደስ እንዲለን። 2ኛ. በመከራ እንድንታገሥ። 3ኛ. በጸሎት እንድንጸና ናቸው። ተስፋው ምን እንደሆነ በምዕ.8:16-25 አይተናል፤ ወደዚያም ተስፋ እንዳንደርስ ሊከለክለን የሚችል እንደሌለ ተረድተናል፤ (8:31-39) የእግዚአብሔር ልጆች ሆነን ባለን በዚህ በሰይጣን ግዛት ውስጥ ስንኖር ዓለም እንደሚጠላንና መከራ እንደሚያገኘን የታወቀ ነገር ነው፤ (1ኛዮሐ.4:4-6፤ ገላ.4:29፤ 2ኛጢሞ.3:12፤ ዮሐ.15:18-21)። ይሁን እንጂ ተስፋውን ተመልክተን ደስ ይበለን፤ በፊታችን ስላለው ደስታ በመከራ እንታገሥ (ዕብ.12:2)፤ በጸሎትም እንጽና። ጸሎት ተስፋውን ቀስቅሶ ብርታትን ይሰጠናል። መከራ ሲደርስብን እነዚህን ሦስት ነገሮች እናስብ።

ቍ.13:- አሁንም ደግሞ በማኅበርተኞች (በቤተ ክርስቲያን ሰዎች) ወይም በክርስቲያን ወንድሞቻችን ዘንድ ማድረግ የሚገባንን ሁለት ነገሮች እናገኛለን። 1ኛ. በሚያስፈልጋቸው እንድንረዳቸው፤ 2ኛ. ከአገር ወደ አገር የሚዘዋወሩትን እንድንቀበል፤ («ቅዱሳን» የተባሉት መቸም ክርስቲያኖች፤ የእግዚአብሔር ወገኖች፤ ናቸው፤ ሮሜ 15:25-26፤ 16:1፤ 1ኛቆሮ.1:2፤ 6:1-2፤ 16:1፤15)። ወንድሞችንም በችግራቸው ለመርዳት (ዮሐ.11:27-30) እና የሚዘዋወሩትን ለማስተናገድ (3ኛዮሐ.ቍ.5-8) ለክርስቲያን ሁሉ የተሰጠ አደራ ነው።

ቍ.14:- ሰው ሲሰድበን ወይም ሲያሳድደን ለእኛ ለክርስቲያኖች የሚሆን መልካም ልማድ እነሆ! (ሉቃ.23:34 ተመልከት)። በመቄጣት ወይም በመማረር ፈንታ እንመርቅ! ለሚሰድቡን ሁሉ ወዲያውኑ ምንም ሳንቆይ፤ መጸለይ እንልመድ! ይህን ብናደርግ በሕይወታችን ታላቅ ልዩነት ይደረጋል።

ቍ.15:- እውነተኛ ክርስቲያን የሆነ ሰው፤ ይልቁንም ለእግዚአብሔር እጅግ የተለየ ሲሆን፤ ከዚህ ዓለም ደስታና ጎዘን ጋር አለመስማማት እንደምን ያለ ቀላል ነገር ነው! ዓለምንና የዓለምን ነገር ከይደልና አሁን ይንቀጥል። ብቻውን በቅድስናው ይመላለሳልና አንድ ደስ የሚለው ሰው ደስታውን ለማካፈል፤ ወይም ኃዘንተኛ የሆነ ሰው መጽናናትን ለማግኘት፤ ወደ እርሱ ዘንድ፤ አይመጣም። አሳቡ ሁሉ በመንግሥተ ሰማያት ነገር ሲሆን ለዚህ ዓለም፤ ለደስታው ወይም ለጎዘቱ፤ ልብ ያለው አይመስልም።

እንደዚህ ያሉ ክርስቲያኖች አሉ! ጨካኞች ናቸው! ያስፈራሉ እንጂ አያስጠጉም። ጌታ ግን እንደዚህ አልነበረም። ስለ እርሱ እንዲህ ተብሎ ተጻፈ:- «በመከራቸው ሁሉ ጨነቀው» (ኢሳ.63:9) በድካማችንም ሊራራልን እንደሚችል እናውቃለን፤ (ዕብ.4:15)። ሕጻናት ወደ እርሱ ዘንድ ይሮጡ በእጠገቡም ይደሰቱ ነበር፤ ኃጢአተኛ ሴቶችም መጸጸታቸውን በእግሮቹ ላይ አፈሰሱ፤ በሠርግ ቤት ከሠርገኞች ጋር ተቀመጠ፤ የጎዘንተኞችን ጎዘን ተካፈለ፤ (ማር.9:36፤ ሉቃ.7:37-38፤ ዮሐ.2:1-2፤ ዮሐ.11:33-35)። የክርስቶስ ፍቅር ካደረብን እርሱን መስለን «ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይለናል፤ ከሚያለቅሱም ጋር እናለቅሳለን።

ቍ.16:- በሰው ሁሉ ዘንድ በተወደዱትና በታላላቆች በትዕቢተኞችም ተስቦ መወሰድ እንደምን ያለ ቀላል ነገር ነው! ሐዋርያው በምዕ.1:16 ላይ «አላፍርም» ብሎ እንደተነገረው ነገር ነው። በአብዛኛው ጊዜ ክርስቲያኖች ሞቾች፤ ደካሞች፤ ምናምንቲዎችም ሆነው ይታያሉና ከእነርሱ ጋር መዛመድ ያላፍራል፤ (1ኛቆሮ.1:26-29)። ሰው ሁሉ በተፈጥሮው ዓለም ከሚወዳቸውና ከታላላቆች ከትዕቢተኞችም ጋር ለመሆን ይመርጣል። ይሁን እንጂ፤ ክርስቲያን ጌታውን አስቦ እንዲህ አያድርግ። ጌታ ከድሆች ተወለደ፤ ከተዋረዱትም ጋር ተቀመጠ። መጽሐፍ ቅዱስም በልዩ ልዩ ቦታ የትዕቢትን ነገር እንዳናስብ፤ ነገር ግን የትሕትናን ነገር ለመሥራት እንድንተጋ ያሳስበናል:- መዝ.1:1-6፤ ያዕ.2:1-9። የጌታ ደቀ መዝሙር በትሑታንና በትሕትና ደስታውን እያየ «ለራስህ ተቀመጥ፤ ወደ እኔ አትቅረብ። እኔ ከአንተ ይልቅ ቅዱስ ነኝና» ከሚል አሳብ ርቆ (ኢሳ.65:5) ራሱ ልባም የሆነ አይምሰለው። «አገዳው ባዶ ሲሆን ቀጥ ብሎ ይቆማል! እሸት ከያዘ ግን ራሱን ይደፋል» የሚል ምሳሌ አለ!

ቍ.17:- ቅዱስ ጳውሎስ አሁን ቶሎ ቶሎ ስለሚናገር ጸሐፊው ሁሉን ለመጻፍ ተጨንቆአል፡ (ቍ.16-22።) ሐዋርያው የእግዚአብሔርን ርኅራኄ በዓይነ ልቡናው ያያል፤ ያንም አይቶ ክርስቲያን ሁሉ ፍጹም እንዲሆን ይመኛል። ሁለመናው መልካም ይሁን እንጂ ከቶ ከቶ አይገኝበት። የመልካም እንጂ የክፉ ምንጭ አይሁን። ሰውን የሚጎዳ ነገር ከክርስቲያን ዘንድ አይውጣ። ቢበደል እንኳ አይበድል፡ (1ኛቆሪ.6:7፤ መዝ.68:4-5)። ወንድሞቻችንን የምናሰናከልበት ብዙ ነገር አለ። ልማዳችን፣ ወይም ጨዋታችን፣ ወይም የገንዘብ አወጣጣችን፣ ሌላም ልዩ ልዩ አድራጎታችን፣ እንቅፋት ሊሆን ይችላል። በእነዚህ ነገሮች እየተጠነቀቅን የምናደርገው ነገር ሁሉ ለሌሎች መልካም እንዲሆን እንጂ ማሰናከያ እንዳይሆንባቸው እናስብ።

ቍ.18 አንዳንዶች ሰዎች መጨቃጨቅና መከራከር ዓይነተኛ የምእመን ምልክት እንደሆነ ያስብሉ። ይህ ግን አይደለም። ሁልጊዜ በግጭት መኖር የዲያብሎስን እንጂ የክርስቶስን መንፈስ አይገልጥም። በሰላም መኖር ተገቢ የሆነ የክርስቲያን አንጭንዋር ነው፡ (ዮሐ.14:27፤ ገላ.5:22)። ይሁን እንጂ፣ አንዳንድ ጊዜ የማይቻል ነገር ነውና ሐዋርያው «ቢቻላችሁ» ይላል። እንታረቅ ስትሉ ያ ባላጋራችሁ እንቢ ቢል አይቻላችሁምና። ሐዋርያው ግን «በእናንተ በኩል» ይላል። ይህም ማለት፣ ምን ጊዜም ቢሆን እናንተ በእናንተ በኩል «እንታረቅ» ማለት አለባችሁ ማለት ነው። ክርስቲያን ሰላምን ለማድረግ ሁልጊዜ ዝግጁ ይሁን።

በሰላም ልንኖር የማንችልበት ጊዜ ደግሞ ይነሣ ይሆናል። ሰው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ክፉ ቢናገር፣ ወይም የማይገባ ሥራ ቢሠራ፣ መገሠጽና መቋጣት አስፈላጊና ተገቢ ይሆናል፡ (ማቴ.23:23-36፤ ዮሐ.2:14-16)። በሰላም መኖር የማንችልበትና የማይገባን ጊዜ አለ፤ ነገር ግን «ቢቻለን» በሰላም ለመኖር ታዘዝን።

ቍ.19-21:- እርስ በርሳችን በሰላም እንድንኖር አዝዞን ነበር፡ (ቍ.18)። አሁንም «በዚያ በባላጋራችሁ ራሳችሁ አትበቀሉ» ይላል፤ ምክንያቱም፣ በቀል የእግዚአብሔር እንጂ የእኛ ጉዳይ ባለመሆኑ ነው። «አትበቀሉ፤ ዳሩ ግን ቊጣን አትራችሁ (አስቀርታችሁ) ባላጋራችሁን በቸርነት አሸንፉ» ይላል። የቅዱሳን በቀል ባላጋራውን ወንድም ማድረግ ነው።

በቍ.20 ላይ «የእሳት ፍም» ስለሚለው፣ የእሳት ፍምም ክፉ ነገር ስለሚመስል፣ አንዳንድ ሰዎች «መልካም ብታደርጉለት ፍርዱ የባለ ይሆናልና ይህ እንዲሆን:- በሉ! መልካም አድርጉለት!» ይላሉ። ይህ ግን ከክርስቶስ መንፈስ የራቀ ነው፣ ከቍ.21ም ጋር ደግሞ አይስማማም። የለም፤ ቍ.21 «ክፉውን በመልካም አሸንፍ እንጂ» ይላል። ቍ.20 ደግሞ ይህን እንዴት ልናደርግ እንደምንችል ያስተምረናል።

ይህን ክፍል የሚፈታ የብረት ምሳሌ ነው። ያ ጠላትህ ጠንካራ ብረትን መስሎ፣ ብርዳም፣ ጨካኝ፣ የማይታጠፍ፣ ይሆን ይሆናል። ብረት ይመስላልና ከዚያ ሰው ጋር መታገልህ ሁሉ ከንቱ ነው። እሺ አይልህም! ምን ይሻላል? ለዚያ ብረት የእሳትን ፍም አቅርቦህ በላዩ ላይ መከመር ነዋ! ብረቱ አስቀድሞ ይሞቃል፣ ቀጥሎም ይግላል፣ ቀጥሎም ደግሞ ይላላል፣ እንደ ወደድህም እያጠፍኸው ፈቃድህን ሁሉ ታስፈጽመዋለህ!

እንደዚህም ሁሉ ለጠላትህ መልካምን ቸርነትንም ሁሉ አቅርብ። «አብላው፣ አጠጣው» እንደተባለ (ምሳ.25:21-22) ልታገለግለው እና ልትጠቅመው ምቹ ጊዜአትን ፈልግ። ይህን በማድረግ ቀጥል እንጂ አትድከም። ቀስ በቀስ ልቡ ይሞቃል፣ ሊወድህም ይጀምራል፣ ፈቃዱ ይለስልሳል፣ ትምህርትህን ለማዳመጥ ይፈቅዳል፣ በመንገድህ ለመሄድ እሺ ይላል፣ የወንጌልም ጓደኛህ ይሆናል። ይኸውልህ ተበቀልህ! ከፉውን በመልካም አሸንፈሃል።

* * *

ምዕራፍ 13

1. ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣናት ይገዛ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና፤ ያሉትም ባለ ሥልጣናት በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው። 2. ስለዚህ ባለ ሥልጣንን የሚቃወም የእግዚአብሔርን ሥርዓት ይቃወማል የሚቃወሙትም በራሳቸው ላይ ፍርድን ይቀበላሉ። 3. ገዢዎች ለክፉ አድራጊዎች እንጂ መልካም ለሚያደርጉ የሚያስፈሩ አይደሉምና። ባለ ሥልጣንን እንዳትፈራ ተወዳለህን? መልካሙን አድርግ ከእርሱም ምስጋና ይሆንልሃል፤ 4. ለመልካም ነገር ለአንተ የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና። በከንቱ ግን ሰይፍ አይታጠቅምና ክፉ ብታደርግ ፍራ፤ ተጣውን ለማሳየት ክፉ አድራጊውን የሚበቀል የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና። 5. ስለዚህ ስለ ተጣው ብቻ አይደለም ነገር ግን ስለ ሕሊና ደግሞ መገዛት ግድ ነው። 6. ስለዚህ ደግሞ ትገብራላችሁና፤ በዚህ ነገር የሚተጉ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸውና። 7. ለሁሉ የሚገባውን አስረክቡ፤ ግብር ለሚገባው ግብርን፤ ቀረጥ ለሚገባው ቀረጥን፤ መፈራት ለሚገባው መፈራትን፤ ክብር ለሚገባው ክብርን ሰጡ።

8. እርስ በርሳችሁ ከመዋደድ በቀር ለማንም ዕዳ አይኑርባችሁ፤ ሌላውን የሚወድ ሕገን ፈጽሞ ታልና። 9. አታመንዝር፤ አትገደል፤ አትሰረቅ፤ በውሸት አትመስክር፤ አትመኝ የሚለው ከሌላይቱ ትእዛዝ ሁሉ ጋር በዚህ፡- ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ ውደድ በሚለው ቃል ተጠቅልሉአል። 10. ፍቅር ለባልንጀራው ክፉ አያደርግም፤ ስለዚህ ፍቅር የሕግ ፍጻሜ ነው።

11. ከእንቅልፍ የምትነሡበት ሰዓት አሁን እንደ ደረሰ ዘመኑን ዕውቁ፤ ካመንንበት ጊዜ ይልቅ መዳናችን ዛሬ ወደ እኛ ቀርቦአልና። 12. ሌሊቱ አልፎአል፤ ቀኑም ቀርቦአል። እንግዲህ የጨለማውን ሥራ አውጥተን የብርሃንን ጋሻ ጦር እንልበስ። 13. በቀን እንደምንሆን በአገባብ እንመላለስ፤ በዘፈንና በስካር አይሁን፤ በዝሙትና በመዳራት አይሁን፤ በክርክርና በቅናት አይሁን፤ 14. ነገር ግን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤ ምቹቱምን እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ።

ምዕራፍ አሥራ ሦስት

የክርስቲያንን ኑሮ በእግዚአብሔር ዘንድ በምዕ.12 ላይ አይተናል። አሁን ያ ኑሮ ወይም መመላለስ በመንግሥት ዘንድ እንዴት እንደ ሆነ እናያለን። ክርስቲያን ከባለም አይደለም፤ አገሩም በሰማይ ነው፤ የሚያገለግለውም ንጉሥ ክርስቶስ ነው፤ (ዮሐ.15:19፤ 17:14፤16፤ ፊልጵ.3:20፤ ቄላ.3:24)። ቢሆንም ቅሉ፤ ደግሞ ምናልባት የኢትዮጵያ ዜጋ የአሁኑን መንግሥትም አገልጋይ ይሆን ይሆናል። የክርስቲያኑ አላፊነት ለመንግሥተ ሰማያትና ለክርስቶስ ብቻ ሳይሆን ደግሞ ለኢትዮጵያ መንግሥት፤ ለአስተዳዳሪዎችና ለሕዝብዋም፤ ነው። መዳን በቂ አይደለም፤ አሁን የአንድ አገር ተወላጆች ስንሆን ታግኝ ዜጋ ምን ማለት እንደሆነ በሕይወታችን ማሳየት ይገባናል።

ቍ.1-7:- ሥልጣን ሁሉ ከእግዚአብሔር ነውና የእግዚአብሔር ሰው የሆነ ክርስቲያን ከሌላ ሰው ሁሉ ይልቅ የመንግሥትና የአስተዳዳሪ የባለ ሥልጣንም አከባሪና ታግኝ አገልጋይ መሆን ይገባዋል፤ (1ኛጴጥ.2:13-17)፤ ባለ ሥልጣናች በዚህ ክፍል ላይ ምን እንደተባሉ ልብ እናድርግ። «በእግዚአብሔር የተሾሙ» ናቸው (ቍ.1)፤ ደግሞ «የእግዚአብሔር አገልጋዮች» ናቸው፤ (ቍ.4 እና 6)። ባለ ሥልጣንን የሚቃወም «የእግዚአብሔርን ሥርዓት» ይቃወማል ተብሎአል፤ (ቍ.2)። ስለዚህ ክርስቲያን ሁሉ ለበላዮቹ ይታዘዝ ዘንድ ተገቢ ነው። አስተዳዳሪው ራሱ የተቃወመ እንደሆነ በራሱ ላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ ይቀበላል።

እውነት ነው፤ አንዳንዶች ባለ ሥልጣናች እግዚአብሔር የወደደውን ሥርዓት አይከተሉምና እንደ አሳቡ አይደሉም። ለመልካም ነገር ለእኛ ቢሾሙ (ቍ.4) ከፋን ነገር ይሠራሉ። ይሁን እንጂ፤ የእነርሱ ከፋት እኛ የእግዚአብሔርን ሥርዓት ለመቃወም ምክንያት አይሰጠንም። የምንመለከተው ሰውየን ሳይሆን ወንበሩን ነው። ባለ ሥልጣኑ ሥልጣኑን ምንም ቢያበላሽ ሥልጣኑ ገና የእግዚአብሔር ነውና ልንገዛለት ይገባናል። እርሱ (ባለ ሥልጣኑ) እንደሚገባ ባለመሆኑ ምክንያት እኛ ወንበሩን መናቅ ወይም መቃወም አያስፈገንም። ጳውሎስ ይህን ትእዛዝ በጸፈበት ዘመን የአገሩ ባለ ሥልጣናች ማንና ማን እንደ ነበሩ ማሰብ ነው። እነጳንጤናዊው ጲላሞስ፤ እነሄሮድስና እነኔሮን ቄሣር ነበሩ! ቢሆንም፤ ሐዋርያው ልዩነትን ሳያደርግ «ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣናች ይገዛ» ብሎ አዘዘ።

ይሁን እንጂ፤ «ለመልካም ነገር የእግዚአብሔር አገልጋይ» እንዲሆን ተሹሞ ባለ በከፋት የእግዚአብሔር ባላጋራ ሆኖ ሲገኝ ምን ይሻላል? ሐዋርያው ክርስቲያናች ለሮማ መንግሥት ተገዝተው ለመንግሥት ጣዖታት ይሠጧ ዘንድ ከቶ አላሰበም (ዳን.3:14-18)። «የእግዚአብሔር አገልጋይ» ነውና ተገዙለት! «የእግዚአብሔር

አገልጋይ» ነውና እግዚአብሔርን የሚበድል ከሆነ ወንበሩን የእግዚአብሔርንም ሥርዓት በድሎአልና በእግዚአብሔር ነገር ልንገዛለት አልተገደድንም፤ (ማቴ.22:15-21፤ የሐዋ.4:18-20፤ 5:28-29፤ 40-42።) ይሁንና ክርስቲያን በባለ ሥልጣን ወይም በመንግሥት ላይ ሰይፍን ግንኙነት ከቶ አያምርም፤ ካለ አንዳንድ ጊዜ በቀር በዓለም ታሪክ ውስጥ በእንደዚህ ያለ ነገር የእግዚአብሔር በረከት አርፎ አያውቅም፤ (ማቴ.26:52)። ክርስቲያን ለመንግሥት ለመታዘዝም ተጠርቶአል። ከባለ ሥልጣን ወይም ከመንግሥት ጋር የተጣላበት ነገር የክርስቲያኑን ሕሊና የሚሂካ ነገር ከሆነ፤ ክርስቲያኑ በመንፈሳዊ መሣሪያ ይዋጋ እንጂ የእግዚአብሔርን ሥርዓት እየተቃወመ በሥጋዊ መሣሪያ፤ በጠመንጃና በዓመፅ ቢዋጋ ደግ አይደለም። መንፈሳዊ የሆነ የክርስቲያን መሣሪያ ምንድር ነው? ቢሉ፤ በተለይ ጸሎት፤ ቀጥሎም መታገሥና መቻል፤ ቢያስፈልግም መሞት ነው፤ (2ኛቶሮ.10:3-5፤ ማቴ.10:28)።

ስለዚህ የምንገዛ ሥጋዊ ፍርሃት ስለምንፈራቸው ብቻ ሳይሆን በዓይናችን ለእኛ የሚሆኑ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ስለሆኑ ነው። (1ኛሳሙ.24:3-7፤ 26:7-16)። ሌላ ሰው የፈቀደውን ይናገር የፈቀደውንም ያድርግ፤ ክርስቲያን ግን በትሕትና በአክብሮትም ሁሉ ይገዛ።

የምንገብርበት ደግሞ ስለዚህ ነው። ከእኛ ዘንድ ግብር ወይም ቀረጥ የሚተበለውን ሰው፤ እርሱ ምንም የመንግሥታችን ሠራተኛ ቢሆንም ብዙ ጊዜ በሙጥፎ ዓይን እናየዋለን ከእጁም ለማምለጥ ልዩ ልዩ ዘዴን እንፈጥራለን። በዚህ ክፍል ላይ ግን በዚህ ነገር የሚተጉ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ሆነው እንድናያቸውና የተገባውን ሁሉ እንድናስረከባቸው ታዝዞአል። ግብር ከየዓይነቱ ቀረጥም ከየዓይነቱ እንድንከፍል ባለ ሥልጣናችንም እንድንፈራና እንድናከብር ታዝዘናል። ሥርዓቱም ገንዘቡም የእግዚአብሔር ነውና ክርስቲያን፤ የእግዚአብሔርን ርኅራኄ ገና እያየ፤ የተገባውን ሁሉ፤ ያውም በሙሉ፤ ለመከፈል ይጣደፍ። ክርስቲያን በመከፈል መጀመሪያ መሆን ይገባዋልና እግዚአብሔርን የማያፈቅደው ሰው እንዳይቀድመው ይጠንቀቅ! መከፈል የእግዚአብሔር ፈቃድ ነውና አለመከፈል ኃጢአትን መሥራት ነው፤ መንግሥትንም መበደል ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርን መበደል ነው። የተገባውን ባልከፈለው ሰው ላይ የእግዚአብሔር በረከት አያርፍምና መንገዱ ይቀናለት ዘንድ የሚወድ በቶሎ ይከፈል። እንግዲህ ከመንግሥት ግብርና ቀረጥ ለማምለጥ ከእንግዲህ ወዲህ ዘዴን አንፍጠር፤ ልዩ ልዩን ነገር በመደበኛ ከሚገባ አንዳችን ለማስቀረት አንሞክር፤ ባለ ሥልጣኑን በአእምሮአችን አንድፈር፤ የሚገባውንም ክብር አንርሳ። ይህ ነገር ሁሉ የክርስቲያኑን ሕይወት ይካላል። የክርስቲያን ኑሮ በመንግሥት ዘንድ እንደዚህ ያለ ሁሉ ነው።

ቍ.8-10:- አስፈላጊውን ለመንግሥት ብቻ ሳንከፍል የተገባንን ለባልንጀራ ደግሞ ብንከፍል እውነተኛ የክርስቲያንን ኑሮ እናሳያለን። ክፈሉ እንጂ ዕዳ አይኑርባችሁ ብሎ ሐዋርያው ይመክረናል።

ዕዳ ክፉ ነገር ነው። ዕዳ ውስጥ መግባት በሰይጣን ወጥመድ መግባት ነው፤ ዕዳ ውስጥም ማስገባት ባልንጀራን በዚያ ወጥመድ ውስጥ ማስገባት ግለት ነው። ዕዳ ወደ ኃፍረትና ወደ ውርደት፣ ወደ ችግርና ወደ ባርነት፣ ያደርሳል። ዕዳ ወንድም ከወንድሙ ይለያል፣ ወደ መጣላት ወደ መሰረትና ነፍስ ወደ መግደል እንኳ ያደርሳል።

ክፉ ብቻ ሳይሆን ነውርም ነው። ለክርስቲያንም አስፈላጊ አይደለም፤ በሁለተኛ መወለድ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው የፈለገውን ለማግኘት ብሎ ወደግደው አባት፣ እርሱም ሁሉን ወደግደው አምላክ ዘንድ በመሄድ ፈንታ፣ እንደዚህ ያለ ዝምድናና ችሎታ ወደሌለው፣ ኃጢአተኛ ወደሆነው ሰው ዘንድ ቢሄድ፣ ደግ ነውን? ደግመይደል! ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ለምት ይሰጣችሁግል፤ ፈልጉ ታገኙግላችሁ፤ መዝጊያን እንኳኩ ይክፈትላችሁግል። የግሉምነው ሁሉ ይቀበላልና የግሉልገውም ያገኛል፤ መዝጊያንም ለግሉምነኳ ይክፈትለታል»፤ ደግሞ «በሰጧ የምትለምኑትን ሁሉ አደርገዋለሁ። ጥናቸውንም ነገር በሰጧ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ» ብሎ ተስፋ ከሰጠን (ማቴ.7:7-8፤ ዮሐ.14:13-14) ለመበደር ወደ ሰው ዘንድ መርጥ ምን ያሻናል? ከአባታችን ይበልጥ ሊሰጥ የግደውና ከእርሱም ይልቅ የግደውን አለን? እንግዳን ከመጠየቅ ይልቅ አባትን መጠየቅ አይገባምን? ከሰው ዘንድ በምንበደርበት ቍጥር አባታችንን እግዚአብሔርን እናሳፍራለን። ከሰው ዘንድ አንበደር፤ ባልንጀራችንንም ብንወድ ለእርሱ በማበደር በወጥመድ እናስገባው። ከማበደር ይልቅ እንዲያው መስጠት እጅግ የተሻለ ነው። ከዚህ ክፉ የሆነ የዕዳ ቀምበር ክርስቲያን ሁሉ ራሱን ይጠብቅ!

ሐዋርያው «ዕዳ አይኑርባችሁ... እርስ በርሳችሁ ከመዋደድ በቀር» ይላል። «ዕዳ» የተባለው የገንዘብ ዕዳ ብቻ አይደለም። ከገንዘብ ዕዳ በስተቀር ሌላ ዕዳ ደግሞ አለ። ጳውሎስ ራሱ «ዕዳ አለብኝ» ብሎአል (1:10፤ 15)፣ ያን ዕዳ ግን ለመክፈል ችሎሉ ይህን መልእክት ጻፈ። የነበረበት ዕዳ ወንጌልን ለማስተግር ነበረ። ሌላም ዕዳ አለ፣ እርሱም እርስ በርሳችን መዋደድነው፣ (ደግሞ ምዕ.8:12ን ተመልከት)። ለመንግሥትና ለሰው ሁሉ የግሉልገውን ለማስረከብ ዕዳ ሲኖርብን (ቍ.7) እንዲሁ ለሰው ደግሞ የፍቅርን ዕዳ መክፈል አለብን። ለመንግሥት ብንገዛ መንግሥትን አንበድልም፤ እንደዚሁም ባልንጀራችንን እንደ ነፍሳችን ብንወድ ሰውን አንበድልም። ባልንጀራችንን እንወድ እንደሆነ አናመነዝርም፣ አንገድልም፣ አንሰርቅም፣ በውሸት አንመሰክርምና አንመኝም። ፍቅር እንግዲህ ሕግን ሁሉ ያስፈጽማል። ለመንግሥት የግሉልገውን ብናስረክብ (ቍ. 7)፣ ለባልንጀራችንም የፍቅርን ዕዳ ብንከፍል (ቍ.8)፣ ታማኝ ዜጋ ምን ማለት እንደሆነ እናሳያለን።

ቍ.11-14:- ሐዋርያው ይህን ትእዛዝ ሁሉ የሰጠበትን ምክንያት አሁን ይገልጣል። ምክንያቱ ከዚህ እንደሚከተለው ነው:- መንግሥትንና ባልንጀራችንን ለማታለል ወራቱ ሰላይደለ ነው። ሙሉ መዳናችንን የምንቀበልበት ያ የክርስቶስ የመምጣቱ ቀን የቀረበ ነውና ከእንቅልፍ ተነሥተን መታጠቅ ያስፈልገናል፤ (ማቴ.25:5-6)። ክርስቶስ በዓለም የሌለበት ሰይጣንም የገዛበት ዘመን፤ «ሌሊት» የተባለው፤ አልፎአል፤ ክርስቶስም በደጅ ፊት ቆሞአል፤ (ያዕ.5:9)። ሌሊት አልፎአል ቀንም ቀርቦአልና ከሌሊት ጋር የተስማማውን ልብስ (ሥራ ማለት) አውልቀን ከቀት ብርሃን ጋር የሚስማማውን ልብስ (ሥራ) እንልበስ። የምንለብሰው ልብስ ግን የተራ ሕዝብ ልብስ (ሲቪል) አይደለም፤ ነገር ግን የክርስቶስ ወታደሮች ነንና የምንለብሰው ልብስ ጋሻ ጦር ነው። የክርስቶስ ወታደሮች ሆነን ከቤት እንወጣ፤ እውጭም ስንደርስ መመላለሳችን (ኑርአችን) በአገባብ ይሁን። ለዘፈንና ለስካር፤ ለዝሙትና ለመዳራት፤ ለክርክርና ለቅናት፤ ወራቱ ዛሬ አይደለም። እንደ ዕቃ ጦር ግን ኢየሱስ ክርስቶስን እንልበስ፤ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አናስብ።

በሙሉ አእምሮአችን ክርስቶስን ዕቃ ጦራችንን አድርገን እንድንለብሰው ማለት ነው። ለዚህ ክፉ የመጨረሻ ዘመን የሚሆን የሚያድነንም ሌላ መሣሪያ የለም። ሌላው ሁሉ ከንቱ ነው። ክርስቶስ ራሱ ዕቃ ጦራችን ይሁን! አባቡ መቼም ከምዕ. 5 እስከ ምዕ.8 ድረስ እንዳገኘነው ነው። በክርስቶስ እንታመናለን እንጂ እኛ ራሳችን እንዋጋም። እንዲሁም ክርስቶስን እንልበሰው። ጋሻ ጦራችን እርሱ ነውና።

ነገር ግን በዚህ ክፉ ዘመን ድልን ለማግኘት ይህ ብቻ፤ ማለት ክርስቶስን መልበስ ብቻ፤ አይበቃም። በአንድ ወገን ክርስቶስን መልበስ ሲሆን፤ በሌላ ወገን ደግሞ ምኞቱን እንዲፈጽም ለሥጋ አለማስብ ነው። (ቍ.14)። እነዚህ ሁለት ነገሮች የተቋራጩ ናቸው። ምኞቱን እንዲፈጽም ለሥጋ ብናስብ ክርስቶስን ዕቃ ጦራችንን ማድረግ ከንቱ ነው። ክርስቶስ በእርሱ ወገን ያለውን ያደርግልናል፤ እኛ ግን በእኛ ወገን ያለውን ደግሞ ማድረግ ያስፈልገናል። ክርስቶስን መልበስ ለሥጋም አለማስብ ሁለቱን መፈጸም አለብን። በሁለተኛው ያልተጠነቀቀ ሰው በመጀመሪያው እንደሚድን አያስብ። ሁለቱ ነገሮች ያስፈልጋሉ።

ማስገንዘቢያ:- «ሕይወት ለሕይወት» በተባለው ታሪክ ውስጥ ታላቅ ወንድምየው ከሞተለት በኋላ ታናሹ ወንድም የታላቁን ልብስ እየለበሰ ሲኖር የቀድሞ ጓደኞቹ መጥተው «እንጫወት» ቢሉት ታናሹ ወንድምየው «ዛሬ የለበስሁትን ልብስ እንደለበስሁ እንደ ለበስሁ ከእናንተ ጋር መሄድ አስቸጋሪ ነው» ብሎ እንደ መለሰላቸው እንዲሁ የክርስቶስ የሆነ ሰው ክርስቶስን ይልበስ ይህንም ቢያደርግ የጨለማ ሥራዎች ሁለተኛ አያዩትም። ክርስቲያኖች ነን ስንል የመንግሥት ወታደር ከእኛ ልብስና መለዩ በለበሰው የመንግሥቱን ክብር መጠበቅ እንዳለበት እንዲሁ ክርስቶስን ለብሼአለሁ የሚል ሰው ሁሉ የክርስቶስ የክብር ጠባቂ (ዘበኛ) ነው።

እናቱ አለማቋረጥ ትጸልይለት የነበረ ነገር ግን የጉልምስናውን ዘመን ሁሉ በዘፈንና በመዳራት ያሳለፈውን የሂጰ (የሮማ አገር) አውጉሥጢኖስ ወደ ክርስትና ሃይማኖት አድርሶ ፈተናን ለማሸነፍና የክርስቶስ ወታደር ለመሆን ያበቃው ይህ ክፍል ነው። በአንድ የአትክልት ሥፍራ ሆኖ ሳለ «አንሥተህ አንብብ!» የሚል ድምጽ ተሰማው። አስቀምጦት የነበረውን መጽሐፍ ቅዱስን ቢያነሣ ዓይኑ «በዘፈንና በሰካር አይሁን፣ በዝሙትና በመዳራት አይሁን፣ በክርክርና በቅናት አይሁን፣ በዝሙትና በመዳራት አይሁን፣ ነገር ግን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፣ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ» በሚሉት ቃላት ላይ አረፈ። «በዚያን ጊዜ ብርሃን ከሰማይ በራሱ ጥርጥሮ ሁሉ ቀለጠ፣ ደኅንነትንም አገኘሁ» ብሎ ቅዱስ አውጉሥጢኖስ በኋላ መሰከረ።

በቁ.13 ላይ ስድስት ኃጢአቶች ተዘርዝረዋል። እነዚህ 6 ኃጢአቶች ሁለት ሁለት እየሆኑ በሦስት ዓይነት ኃጢአት ይመደባሉ፡-

1ኛ. «ዘፈንና ሰካር» እላይ በቁ.11 እና 12 ላይ ዘመን ብሎ በቁ.13 ላይ የተጻፉት ኃጢአቶች የመጨረሻ ዘመን ኃጢአቶች ናቸው። እነዚህ «ዘፈንና ሰካር» የተባሉት የዛሬው ዘመናችን ኃጢአቶች አይደሉም ብሎ በድፍረት የሚናገር ግን ነው? በእኛ ዘመን ያውም እንኳ በጥቂት ዓመታት ውስጥ ዘፈንና ሰካር በዝቶ የለምን? በራዲዮ በየቤታችን ሁሉ የምንሰማው አብዛኛውን ጊዜ ዘፈን አይደለምን? ወጣቶቻችንም የሚያመሹበት በዘፈንና በሰካር አይደለምን? ዘመኑን እናስተውል። እነዚህ ራስን ባለመግዛት በግልጥ የሚሠሩ ኃጢአቶች ናቸው።

2ኛ. «ዝሙትና መዳራት» እነዚህ ደግሞ በአሁኑ ዘመናችን በዝተው የለምን? የጋለሞታዎችን ቤቶች ያላየ ግን ነው? እነዚህ እርኩስን ነገር በስውር የሚሰሩ (የግል) ኃጢአቶች ናቸው።

3ኛ. «ክርክርና ቅናት» ክርክር፣ ዓመፅ፣ ለአስተማሪውና ለባለ ሥልጣኑ አለመታዘዝ በዝቶ የለምን? ምቀኝነትስ? ታውቆ የለምን? እነዚህ የጠብ ማዝሬዊ ኃጢአቶች ናቸው።

ዘመኑን እንወቅ፤ ከእንቅልፋችን እንንቃ የጨለማውን ሥራ (ልብስ) እናውጣ፤ የብርሃንን ጋሻ ጦር እንልበስ፤ በአገባብ እንመላለስ። ይልቁንም ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን እንልበስ። በደጅ ቆሞ ያንኳኳልና! (ራዕ.3:20)

